Թ. ՏԱՐԻ 3623 (Ն. Տ.) 24 ՄԱՐՏ 1896 — 12 ՄԱՐՏ 1896 — 9 ՇԷՎՎԱԼ 1313 — ՈՐԵՔՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ.

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՇԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Կ. Պոլիս

درعلیه ده غلطه آره‌ولك غزته‌سی اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
Քաղաքական եւ Թերթային

20 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար Տարեկան դահեկան արժէք	150
» » Վեցամսեայ » »	75
» » Եռամսեայ » »	40
Օտար երկիրներէ Տարեկան մուտք	56
» » Վեցամսեայ »	28
Ընտիր թուղթի վրայ մասնաւոր տպագր. Տարեկան Օսմ. Ոսկի	2
Պատառաց թղթատարի ծախքը միտիանակ Դրուշ	50

Խմբագրութեանս ուղղուած նամակ կամ այլ գրութիւն ես չի տարիր։

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Հեռեւեալ տան տպագրական միջոցներով տպուած
Schiff, Srpek & Comp. à Vienne (Autriche)

ՀԻՆ ԴԷՄՔ ՄԸ

(ՅԱԿՈԲ ԷՖԷՆԴԻ ՏԻՎԼԻՔՃԷԱՆ)

Բարի հօր մը տպաւորութիւնը կը թողուր իր ներկայութիւնը հայ խմբագրատուններուն մէջ, ուր երիտասարդի մը կենդանութիւնը կը բերէր միանգամայն։ Յարգելի իր տարիքով ու սիրելի իր աշխուժով, ընտանի դարձած էր մեր ամենուս համար որ կը փնտռէինք զինք։ Իր երիւսմը ամենէն հաճելի այցելութիւններէն մէկը կը դառնար միշտ, վասն զի միշտ նոր բան մը ունէր ըսելու հին օրերէն. իր կէս դարու գործունէութիւնը, իր ուղեւորութիւնները, իր ճանչցած անձնաւորութիւնները ահագին մթերք մը դոյացուցած էին իր մտքին մէջ՝ յիշատակներու, մանրագէպերու, տեսարաններու, դէմքերու զոյս կը պատմէր ու կը նկարագրէր, գեղեցիկ անցեալի մը դրչագրի հաճոյքով։ Ու այդ վայրկեաններուն մէջ՝ ուժգնուն տարիներու տակ կքած իր հասակը կը ցցուէր կարծես, դէմքին խորշոմները կը շիտակուէին ու ձայնը կ'զգուշորուէր։ Լուի Ֆիլիբին սեղանակից եղած էր ու Ռաշէլը ծափահարած. փայլակի պէս արագ շլացում մը իր աչքին մէջ, ու կը դառնար Նորէն լրջամտութեան, օրուան կեանքին, իր գործերուն։

Ժամանակակից եղած էր Ֆլանսացի մտաւորականներու, բանաստեղծներու, գրագէտներու որոնց գործերը հնութեան գրչովը կը կրեն այսօր. ինք մօտէն տեսած էր այդ հեղինակներն իրենց հանրաւոր մէջտեղ. թվենատ էր առաջին ապագրութեան մը թարմ էջերն՝ որոց հարիւրերորդը տեսած ենք մենք, գեղեցիկ, թանձր. ու հիացում մը կը պահէր անոնց նկատմամբ, հաւատքի մը պէս անխախտ ու առաջին սիրոյ մը պէս գուրգուրալից. չատ չէր հեռաքրքրուեր Նորերուն. իր գրական պաշարը կը բաւէր իրեն։ Հին Բարիզը ու հին Լոնտոնը ճանչցած էր, ուր փայլուն օրեր անցուցած էր՝ իր վարած պաշտօններուն բերմամբ. և քաղաքներուն՝ ինչպէս գէպքերուն համար՝ անցեալը կար միայն իրեն համար, շքեղ ու հրապուրիչ։ Այդ անցեալին բոլոր վայելքը կը գտնէր իր տանը մէջ. գրատունը անկիւնը, իր գիրքերէն շրջապատուած։

Իր տունը նահապետական հիւրանոց մը եղած էր ու կըլլար բարձրատրման եկեղեցականներու, յարգելի ծերունիներու, ծանօթ ազգայիններու որոնք կ'ախորժէին իր անկեղծ բնաւորութենէն, իր պարկեշտութենէն, իր ուղղամտութենէն որոնք վայրկեան մը չէին ակարացած։

Վերջին ամիսներուն մէջ երբ կը տեսնէինք զինքը, քայքայում մը, գալկութիւն մը կար ամբողջ դէմքին վրայ ու ձեռքերը կը դողոջէին. ալ այն զուարթ ծերունին չէր մնացեր. բայց չէր մոռնար խօսիլ գիրքերու, լրագիրներու վրայ, մեծ նշանակութեան ձայնով մը։ Իր կազդուրումը. իր առողջութիւնը ծովէն միայն կը փնտռէր որուն մօտ կապրէր, ձկորսութիւնը ընտրելով իրեն միակ զբօսանք, ինչպէս amateur մը եղած է յութիկի. երկուքին ալ տարիքով լրացած, անմեղ մէջ գտնելով յուզմունքներ, ուրախութիւններ, որոնք իր սիրոյ կը թրթռացունէին գեռ. այն օրն ուր մասներն անկարող եղան այլ ևս ուռկանն ու կնճռոտոցը գործածելու, տարիքին անզօր վճռով, զդաց թէ վախճանը մօտեցեր է։ Եւ առտու մը լուր բերին Գուզկունճուքէն թէ «Յակոբ էֆֆէնտին մեռեր է»։—«Մեռ՞ Յակոբ էֆֆէնտին...» այս եղաւ ամենուս ալ հարցումը, վշտագին շշուկով մը, և այս եղած ըլլալու է առաջին հարցումն այն բոլոր երիտասարդներուն որոնք անկեղծապէս կը սիրէին ու կը յարգէին զինքը՝

Տ.

ՊՐՈՖ. ԿՈՆԻՊԻՐԻ

ՄԷԿ ՆՈՐ ԿԱՐԾԻՐԸ

Բազմամիտ եկեղեցական մը զրկած է մեզ հետեւեալն ի հրատարակութիւն, որուն վրայ կը հրաւիրենք բանասէրներու մասնաւոր ուշադրութիւնը։

Հանդէս Ամսօրեայի (մարտ թիւ) «Նորութիւններ» յօդուածին մէջ Պրոֆ. Կոնիպիր անդրադարձած բանաւէրին մէկ նոր կարծիքը կ'հետաքրքրէ զմեզ՝ Նոր Կտակարանի «հայերէն հնագոյն թարգմանութեան» վերաբերմամբ։ Այդ նոր տեսութեան առիթ տուած է Աւետարանի Սինայական ընդարձակ ասորի բնագիրը՝ զոր երկու անգղիացի բոյսեր գտան Սինայի Սէնդ-Գաթէրին վանքին մէջ՝ ասկէ երեք տարի առաջ, և Ռէնտել Հարրիս ուրիշ երկու ասորագէտ անգղիացիներու աշխատակցութեամբ թարգմանեց և հրատարակեց տարի մը վերջը (1894)։ Այժմ ուրիշ անգղիացի մը, Պրոֆ. Բուրինը, մասնաւոր ուսումնասիրութիւն մը նուիրելով այդ նորագիւտ գործին՝ անոր ինչ ինչ նշանակութիւնն կ'հետեւցնէ թէ հայերէն «հին թարգմանութիւնը» այդ բնագրին վրայէն եղած է, ու յետոյ յունարէն բնագրին յարմարցուելով՝ «բագրութիւններ կրած, ասորագանին հետքերն պահելով հանդերձ»։

Այս կարծիքին այժմ ալ կուգէ Կոնիպիր իր կողմանէ՝ կրթնելով Խորենացւոյ վկայութեան վրայ թէ «Ս. Սահակ ասորիէնէ թարգմանեց Ս. Գիրքը և յետոյ յունարէնի վրայէն ուղղուեցաւ», և Կորիւնի ու Փարպեցւոյն յայտնի վկայութեանց հակառակ՝ որոնք ուղղակի յունարէնէ թարգմանուած կ'համարին զայն, «այժմ յայտնի է, կ'ըսէ, որ իրաւունքը Խորենացւոյն է»։ Կ'յաւելու նաեւ թէ «արդէն Թէոդորոս Բաթիանացոյ կ'իշատակէ ամբողջ Նոր Կտակարանի այս հին Բարգմանութիւնը, իբր թէ Ս. Գրիգոր ա՛յս Բարգմանութիւնը գործածած ըլլայ»։

Մեզ կը թուի թէ այս գատին պաշտպանութիւնը չատ գօրաւոր հանգամանք չունի։ Նախ ընդհանրապէս խօսելով՝ ասորիէն այդ յանկարծապիւտ բնագրին ուշադրաւ վարիանտներէն բա՛ն մը չկայ որ հայերէն թարգմանութեան մէջ տեսնուի. բացի անոնցմէ՝ որք արդէն յունարէն Սինայական կոչուած բնագրին մէջ ալ կերեւին։ Խորենացւոյն տրուած իրաւունքն ալ միշտ կեղակարծ կ'մնայ, վասն զի մը տարբերութեամբ ընթերցող մը, այդպիսի վկայութիւն մը չգտներ անոր գրուածին մէջ.—պահ մը հետեւինք պատմչին։ Գրի գիւտին հետեւեալ օրը Մեսրոպ իր օգնականներովն Աստուածաշունչի թարգմանութեան կ'ձեռնարկէ՝ Սողոմոնի առակներէն սկսելով։ Պատմիչը կարծես կուզէ ըսել թէ ամբողջ Ս. գիրքը թարգմանուեցաւ այդ տենդոտ աճապարանքին մէջ. Այո՛ կամ ոչ.—եթէ Այո՛, կը մնայ զարմանալ հարցնել թէ ի՞նչ բնագիր ունէին իրենց առջեւ՝ յունարէ՞ն թէ ասորերէն. և այս յայտնի է զի որն ալ ներգրուի, Սահակի հանուցած բաժինն՝ Ս. Գրոց թարգմանութեան մէջ՝ հարկ կ'ըլլայ ընդել և այն տեղն ի՞նչպէս կարելի կ'ըլլայ իրաւունք տալ Խորենացւոյն։ Իսկ թէ պատասխանուի՝ Ոչ, անտեսի չերեւիր մեզ այն, վասնզի «չ մնայն ցանկալի գիւտին հաճոյքովը գինովցած միտքերն անհանգիստ պիտի փութային իրենց. յաջողութեան աւետիսը հաղորդել կաթողիկոսարանին, այլ և նոյն իսկ Խորենացւոյն մէկ խօսքն թէ «հեկեալ Մեսրոպայ և բերեալ գնչանոգէրս Ղերոյ լեզուս»։ («չ թէ գիրարդանութիւնն գլոց) կրնայ նպաստաւոր ըլլալ այդ բացատրութեան։ Թողունք որ Կորիւնով՝ այսպէս եղած կիմացուի իրաց ընթացքը, սակայն պէտք է ընդունիլ այն ատեն թէ Խորենացւոյն միտքի կ'գնար Աստուածաշունչի ամբողջական թարգմանութիւնն գրաբարն։ Բայց չէր մոռնար Ս. Գրիգորէն ստացակցուած Հրամանագիրը՝ զոր Նոր Կտակարանի «հայերէն հնագոյն թարգմանութեան» վերաբերմամբ։ Այդ նոր տեսութեան առիթ տուած է Աւետարանի Սինայական ընդարձակ ասորի բնագիրը՝ զոր երկու անգղիացի բոյսեր գտան Սինայի Սէնդ-Գաթէրին վանքին մէջ՝ ասկէ երեք տարի առաջ, և Ռէնտել Հարրիս ուրիշ երկու ասորագէտ անգղիացիներու աշխատակցութեամբ թարգմանեց և հրատարակեց տարի մը վերջը (1894)։ Այժմ ուրիշ անգղիացի մը, Պրոֆ. Բուրինը, մասնաւոր ուսումնասիրութիւն մը նուիրելով այդ նորագիւտ գործին՝ անոր ինչ ինչ նշանակութիւնն կ'հետեւցնէ թէ հայերէն «հին թարգմանութիւնը» այդ բնագրին վրայէն եղած է, ու յետոյ յունարէն բնագրին յարմարցուելով՝ «բագրութիւններ կրած, ասորագանին հետքերն պահելով հանդերձ»։

Այս կարծիքին այժմ ալ կուգէ Կոնիպիր իր կողմանէ՝ կրթնելով Խորենացւոյ վկայութեան վրայ թէ «Ս. Սահակ ասորիէնէ թարգմանեց Ս. Գիրքը և յետոյ յունարէնի վրայէն ուղղուեցաւ», և Կորիւնի ու Փարպեցւոյն յայտնի վկայութեանց հակառակ՝ որոնք ուղղակի յունարէնէ թարգմանուած կ'համարին զայն, «այժմ յայտնի է, կ'ըսէ, որ իրաւունքը Խորենացւոյն է»։ Կ'յաւելու նաեւ թէ «արդէն Թէոդորոս Բաթիանացոյ կ'իշատակէ ամբողջ Նոր Կտակարանի այս հին Բարգմանութիւնը, իբր թէ Ս. Գրիգոր ա՛յս Բարգմանութիւնը գործածած ըլլայ»։

Մեզ կը թուի թէ այս գատին պաշտպանութիւնը չատ գօրաւոր հանգամանք չունի։ Նախ ընդհանրապէս խօսելով՝ ասորիէն այդ յանկարծապիւտ բնագրին ուշադրաւ վարիանտներէն բա՛ն մը չկայ որ հայերէն թարգմանութեան մէջ տեսնուի. բացի անոնցմէ՝ որք արդէն յունարէն Սինայական կոչուած բնագրին մէջ ալ կերեւին։ Խորենացւոյն տրուած իրաւունքն ալ միշտ կեղակարծ կ'մնայ, վասն զի մը տարբերութեամբ ընթերցող մը, այդպիսի վկայութիւն մը չգտներ անոր գրուածին մէջ։—պահ մը հետեւինք պատմչին։ Գրի գիւտին հետեւեալ օրը Մեսրոպ իր օգնականներովն Աստուածաշունչի թարգմանութեան կ'ձեռնարկէ՝ Սողոմոնի առակներէն սկսելով։ Պատմիչը կարծես կուզէ ըսել թէ ամբողջ Ս. գիրքը թարգմանուեցաւ այդ տենդոտ աճապարանքին մէջ. Այո՛ կամ ոչ.—եթէ Այո՛, կը մնայ զարմանալ հարցնել թէ ի՞նչ բնագիր ունէին իրենց առջեւ՝ յունարէ՞ն թէ ասորերէն. և այս յայտնի է զի որն ալ ներգրուի, Սահակի հանուցած բաժինն՝ Ս. Գրոց թարգմանութեան մէջ՝ հարկ կ'ըլլայ ընդել և այն տեղն ի՞նչպէս կարելի կ'ըլլայ իրաւունք տալ Խորենացւոյն։ Իսկ թէ պատասխանուի՝ Ոչ, անտեսի չերեւիր մեզ այն, վասնզի «չ մնայն ցանկալի գիւտին հաճոյքովը գինովցած միտքերն անհանգիստ պիտի փութային իրենց. յաջողութեան աւետիսը հաղորդել կաթողիկոսարանին, այլ և նոյն իսկ Խորենացւոյն մէկ խօսքն թէ «հեկեալ Մեսրոպայ և բերեալ գնչանոգէրս Ղերոյ լեզուս»։ («չ թէ գիրարդանութիւնն գլոց) կրնայ նպաստաւոր ըլլալ այդ բացատրութեան։ Թողունք որ Կորիւնով՝ այսպէս եղած կիմացուի իրաց ընթացքը, սակայն պէտք է ընդունիլ այն ատեն թէ Խորենացւոյն միտքի կ'գնար Աստուածաշունչի ամբողջական թարգմանութիւնն գրաբարն։ Բայց չէր մոռնար Ս. Գրիգորէն ստացակցուած Հրամանագիրը՝ զոր Նոր Կտակարանի «հայերէն հնագոյն թարգմանութեան» վերաբերմամբ։ Այդ նոր տեսութեան առիթ տուած է Աւետարանի Սինայական ընդարձակ ասորի բնագիրը՝ զոր երկու անգղիացի բոյսեր գտան Սինայի Սէնդ-Գաթէրին վանքին մէջ՝ ասկէ երեք տարի առաջ, և Ռէնտել Հարրիս ուրիշ երկու ասորագէտ անգղիացիներու աշխատակցութեամբ թարգմանեց և հրատարակեց տարի մը վերջը (1894)։ Այժմ ուրիշ անգղիացի մը, Պրոֆ. Բուրինը, մասնաւոր ուսումնասիրութիւն մը նուիրելով այդ նորագիւտ գործին՝ անոր ինչ ինչ նշանակութիւնն կ'հետեւցնէ թէ հայերէն «հին թարգմանութիւնը» այդ բնագրին վրայէն եղած է, ու յետոյ յունարէն բնագրին յարմարցուելով՝ «բագրութիւններ կրած, ասորագանին հետքերն պահելով հանդերձ»։

Այս կարծիքին այժմ ալ կուգէ Կոնիպիր իր կողմանէ՝ կրթնելով Խորենացւոյ վկայութեան վրայ թէ «Ս. Սահակ ասորիէնէ թարգմանեց Ս. Գիրքը և յետոյ յունարէնի վրայէն ուղղուեցաւ», և Կորիւնի ու Փարպեցւոյն յայտնի վկայութեանց հակառակ՝ որոնք ուղղակի յունարէնէ թարգմանուած կ'համարին զայն, «այժմ յայտնի է, կ'ըսէ, որ իրաւունքը Խորենացւոյն է»։ Կ'յաւելու նաեւ թէ «արդէն Թէոդորոս Բաթիանացոյ կ'իշատակէ ամբողջ Նոր Կտակարանի այս հին Բարգմանութիւնը, իբր թէ Ս. Գրիգոր ա՛յս Բարգմանութիւնը գործածած ըլլայ»։

Մեզ կը թուի թէ այս գատին պաշտպանութիւնը չատ գօրաւոր հանգամանք չունի։ Նախ ընդհանրապէս խօսելով՝ ասորիէն այդ յանկարծապիւտ բնագրին ուշադրաւ վարիանտներէն բա՛ն մը չկայ որ հայերէն թարգմանութեան մէջ տեսնուի. բացի անոնցմէ՝ որք արդէն յունարէն Սինայական կոչուած բնագրին մէջ ալ կերեւին։ Խորենացւոյն տրուած իրաւունքն ալ միշտ կեղակարծ կ'մնայ, վասն զի մը տարբերութեամբ ընթերցող մը, այդպիսի վկայութիւն մը չգտներ անոր գրուածին մէջ։—պահ մը հետեւինք պատմչին։ Գրի գիւտին հետեւեալ օրը Մեսրոպ իր օգնականներովն Աստուածաշունչի թարգմանութեան կ'ձեռնարկէ՝ Սողոմոնի առակներէն սկսելով։ Պատմիչը կարծես կուզէ ըսել թէ ամբողջ Ս. գիրքը թարգմանուեցաւ այդ տենդոտ աճապարանքին մէջ.

ՀԵՐՈՍ ԳՐԱԳԷՏԸ

ՏԵՍԱՐԱՆ Ա.

Անձերը { ՕՇԻՆ / ԲԷՐՈՒԶ ՀՈՒՆԳԻ

Սենեակ մը, աթոռներ, գրասեղան մը, կողմամբ, գրիչ. Լաւուսի բաւարան մը էջի մը վրայ բացուած, բանասիրութեան հատորի մը վրայ այցաքարտ մը (Նարիկացիի ուսումնասիրութեան առիթով Ս. Զօպանեանի գրկած հիսայական այցաքարտն մէկ օրինակը). Նաև Օր. Ռաչէմպերի մէկ հերկայացումին վրայ Աբէ-Լէյի մէջ երեւցած յօդուածին Ֆրանսերէն թարգմանութիւնը ուղղուած առ Օր. Ռաչէմպեր։ Գրասեղանին դէմ կրոր հայելի մը ուր կը ցոլանայ գրասեղանն ամբողջ. հայելիին շուրջը վայրի ծաղիկի փունջիր՝ անիրաւօրէն կապուած ու սեղեակին մթնոլորտին տակ սմքած։

ԱՐԱՐՈՒԱԾ Ա.

(Օշին Աբէ-Լէյ մը ձեռքը բռնած սենեակէն ներս կը մտնէ).

—Ասիկա կատարեալ surprise մըն է. է՛հ, ասոր չեի յուսար. աս խըլչախ է, maître՝ մը պէս կը հոչակուիմ կոր. ալ-Ըլչ c'est le comble! Անպատճառ նորէն բան մը հացնելու է այս շաբթու։

(Գրասեղանին առիւռ կ'անցնի, թերթ մը թուղթ կ'առնէ. կէս ժամ կը սպասէ՝ առանց բառ մը գրելու).

—Ա՛խ, Parbleu! միտքս բան չկայ, (ու կը սկսի գանկը ճմռելի ճակատը չփել)։

—Հիմա կը հանկնամ կոր որ ձեր քիչ ամբողջ նիւթերուս պաչարը ցամքեցուց, լսիկ, գէթ գրպանս... (ու կը սկսի գրպանները ճմռել)։

—Չէ՛, չպիտի յաջողիմ, նիւթ չունիմ մարթս մէջ։ (գրասեղանին առիւռէն յանահատ հանելու վրայ է, երբ յանկարծ յոգեթական ձայնով մը կը պարայ).

—Էվոէ՜ք, Էվոէ՜ք. հանճարի փայլակ մը անցաւ կարծես գանկիս մէջէն։ Բայց լաւ սկսելու է sensation ընելու համար։

(Ու déclamatoire չեչաղ մը կը սկսի).

«Մ՚իսկ ան երկայն մազերը, երկայն մազերը (՚՚՚)։

—Այս չատ ազէկ եղաւ, ամբողջ նիւթը առաջին նախադասութեան մէջ պատկերացուցի. spiritueի մը prestigeն ունենալու է մարդ առանկ succèsներ ունենալու համար։

(Ու կը շարունակէ յօդուածը)

«Չէ՛, սիրելիս, չեմ դիմանար կոր, պէտք է որ սիրտս բանամ. զդացածս յայտնեմ, ձեռքս չէ։»

(Ու բթին տակէն կը մտնայ հետեւեալ երկայն մենախօսութիւնը)

—Սիրերգութեան մը նախերգանքին կը նմանի կոր քիչ մը ասիկա, բայց ինչա՜ չունի pathétique է. իրաւ է թէ այս նախադասութիւններուն մէջ esprit չկայ, բայց հոգ չէ՝ հետզհետէ իր թառունիմ հիմա, humoristique գրուածի մը մէջ ամէն տեսէն գտնուելու է յուզողը, հիացնողը, խնդացընողը. ես կատարեալ humoriste մեմ գիս սիրալ սահմանած են spirituel է ըսելով. «սիրալ» սահմանը չատ նեղ է իմ հանճարիս համար, անիկա humoristeին մէկ էաշe է. ես կատարեալ անգլիացիի humour ունիմ. անոր մէջ ամէն տեսակը կան. վախը տգեղին քով, tragiqueը comiqueին et ainsi de suite. թող կարդան Բարլայլը. եթէ գիս հիմա ոմանք չը հասկնան չատ հոգ չեմ ըներ. ես իմ superiosité consciences ունիմ, ապագային երբ գործերս կարդան ամբողջ արժանիքս երեւան կ'ելլէ. որչափ հեղինակներ կան որ իրենց մահուընէն հետ գնահատուած են։ Բայց ingrat չըլլանք. այսքան ատենվան ալ տեղը չկայ. անուանս ժողովուրդին ամէն խաւերուն մէջ թափանցած է. Օշինը չճանչցող չկայ. գըրուածի մը տակ Օշին տարաղութիւնը բաւական է ձեռքէ ձեռք խլել տալու համար գանի. մեր publicը ինչ է որ, սեւը ճերմակի տեղ կլլեցուր բաւական է որ ըսէ՝ բաներ ըսես։

(Ու վիպակի գրել)։

«Երկայն մազե՛ր (՚՚՚) ա՛յս, կը հակընամ (?) ևն... կը սիրեմ երկայն մազերը երբ կոյսի մը կռնակէն վար թափին. կը ներեմ (՚՚՚) նաև ևն...»

«Օ՜հ, c'est épatant, ma parole...

(Վայրկեան մը կենալէ հաք)

—Բայց չէ հոս épatantը լաւ չ'երթար. embêtant դենենք նէ աւելի լաւ է. (և աւելով épatantը enbêtant կընէ ու կը կարդայ)։

«Օ՜հ, c'est embêtant, ma parole d'honneur»։

—Աս գիտես թէ քիչ մը եղաւ, հէ՚, ցըք։ ցըք։ չըլլար աս ալ չըլլար. (Լաւուսի բաւարանը կ'առնէ, քիչ մը կը մտածէ, բան մը կը փնտռէ ու)։

«Օ՜հ, c'est dégoûtant, ma parole d'honneur» (կը գրէ)։

—Աս եղաւ, պրաւօ (ու կը շարունակէ)։

«Ու նոգկանքս պարզապէս ատելութիւն կը փոխուի (՚՚՚) Սիրելի՛ Լեոն, երբ մանուանդ կը տեսնեմ թէ այդ երկայն մազերը կ'երթան կուգան...»

—Է՜հ, ça marche, ça marche. ու մտածել թէ քիչ մը առաջ սեղանին առջեւէ պիտի ելլէի ալ սպասէլէ յուսահատած. vraiment c'est drôle!.

(Գրածով կը շարունակէ գրել)

«—Ինչով կ'զդուարիս

—Գրականութեամբ

—Ո՞ր հեղինակները կը կարդաք

—Քիչ չատ ամէնքն ալ բայց մանաւանդ...

—Լաւ է հոս բանի մը անուն չարիլու է. (Լաւուսը կ'առնէ ու կըսկսի վերջին մասը կարդալ)

—Սա Պուլուիթիէռը գիտենք. աս գրենք անգամ մը, (Կը գրէ այդ անունը ու նորէն կը նայի բաւարան ու վերջապէս հեսանիները կը չարէ) Վէռլէն. Թոլսթոյ, Թուրկենէֆ, Ռընան, Սէնդ-Պէօվ...

—Բայց այս անուններուն մէջ գիւտ մը ընելու է, esprit փախցնելու է, անոնց առանց tactի ընտրութիւնը չդգացնելու համար. կը վախնամ որ հակցուի ընդդիմակիս։

(Ու գրածով կը սկսի խեղճ գանկը ճմռելի. յանկարծ կանգուն մը վեր կը ցատքէ)։

—Quillard! Աս կատարեալ գիւտ մըն է, կատարեալ. կ'երեւի թէ այս մարդը գիտ պիտի անմահացնէ. աս Քիյեռը չէ՞ որ գրածով éclatant succès մը վայելել տուաւ ինձի, Զօպանեանին դէմ. ինքը ալ մոգոր էի. աս անունը երբե՛ք մոռնալու չէ succès ունենալու համար. միշտ յիշելու է զայն, pour sûr կը յաջողի. ամէն յօդուածի մէջ տեղը գտնելու, երբեմն ալ ինքս չէիմ չգտած, քչելու է։ (Ու կը կարդայ նորէն նախադասութիւնը)

«—Քիչ չատ ամէնքն ալ, բայց մանաւանդ Պուլուիթիէռ, Վէռլէն, Թոլսթոյ, Թուրկենէֆ, Ռընան, Սէնդ-Պէօվ և... Քիյեռ...»

—Է՜, աս խըլչը է. իրաւ է թէ անունները քիչ մը կը կարան ու իրարու չատ չեն յարմարիր կոր, բայց Քիյեռը անընդմարելի կընէ. ուշադրութիւնները իր վրայ քաշելով. ազէ՛կ է, ազէ՛կ է։

ԱՐԱՐՈՒԱԾ Բ.

(Ցանկարծ սենեակին դուռը կը զարնէն. Բէրուզ տուտու։ տանուտիրուհին, ներս կը մտնէ։ Բէրուզ տուտու խոշորկէկ, ոսկրուտ, գիրուկ եօթանասունոց կին մը է, կոտրտած ակռաներով, բէչին ծայրը մէկքը իսթած, գլուխը հագամ մը կապած՝ որուն ծայրերը դէպի ետեւ կը թափին։ Զափազանց մաքրասէր։ Ներս մտած չը մտած, ուրը ձայնով մը կը ճչնէէ Օշինի դիտան ի վար)։

—Ծո՛ չուն չանորդի (Բէրուզ տուտուի բուն բառերով) երկու իրիկուն է ուր մընացիր։

Օշին.—Հա՛ ազէկ եկար, à propos, պալաթին եփելը սխալ Բաբէի ըրեր ես ինձի, տարբին էնքնոն պահար չեն դներ եղեր, գիս խաչառակ ընել տուիր, ամէնն ալ երեսս վար առին. այսչափ տարուան կիրկ ես ինչու Խաղաղ կրսես կոր։

Բէրուզ տուտու.—Է՛ ինչ կայ էֆ, մարդ կայ էֆ էնքնոն, պահար կը դնէ, մարդ ալ կայ էֆ չի դներ. ես մինչա պոլմաղին մէջը պիտի կը դնեմ։ Հիմա ա՞տ գտար ըսելու, հայրիկ հայ պիտի ուտենք։

Օշին.—Քիչ մը սպասէ, հիմա կը մնամ։

Բէրուզ տուտու. — Շատ չուշանաս, (Ըսելով ու բթին տակ մտնալով կը հեռանայ։ Օշին ալ անգամ մը վերէն կը կարդայ գրածը ու վրան հիացած և գրեթէ յուզուած իր տկարին յաջողութենէն, կը ցատքէ գրասեղանին առջեւէն ու հայելիին կը մօտենայ նայելու համար թէ հանճարի ցոլքեր կը նշմարուին արդեօք դէմքին վրայ. ու հակառակ հանճարի ցոլքերուն, հայելիին մէջ կը նշմարէ դէմքի այնպիսի ցոլքեր, որ Մայմունին կը յիշեցնեն իրեն. յաղթական կը նստի գրասեղանին առջեւ յօդուածը շարունակելու, բայց գժբաղդաբար հագիւ բանի մը տող գրած՝ դարձեալ կանգ կ'առնէ և ի զո՛ւր կը սպասէ. կը մտածէ, գանկը կը չարչրկէ. նախադասութիւնները մտքին մէջ շինելով բերանացի օգին մէջ կը թաւալէ, լայն և ուռուցիկ շարժումներ գծելով օդին մէջ։ Նախադասութիւններէն ոչ մէկը սրամիտ ու սիրուն կը գտնէ, և՝

—Հոդ չէ՛, իրիկունը կ'ամբողջացնեմ, հիմա վար իջնեմ ճաշելու. (Ըսելով դուրս կ'ելլէ սենեակէն)։

ԾԱՒԻ

=)(21)(=

ԹԵՐԹՕՆ «ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի

ԱԼՔՈՆԱՍ ՏՕՏԷ

ՁԷՔ

Ո՛ հայր զո կը պաչտէ իմ հայր,
Դու ոյու անուն ծնչաղիկ կուտան,
Դու ոյու սոսկալի ու անուշ անունը
Կը խոնայեցնէ ճակատն իմ մոյ։

Ինչ որ կ'ապացուցանէ թէ բնութիւնը կը ժպտի ամեն մեծամտերու, նոյն իսկ Մորոնվալ-Տեքսթէր մեծատին։

Յետոյ Լաւասիսոր երգիչը, բազմաթիւ պարտանքներէ հետ, կը գիշներ «տալ իր խազը» ինչպէս կ'ըսէր ինք։ Երկու հերթ անգամ նախ կը չօշափէր զոյն, յետոյ կուտար զայն անենոյ, այնքան խորունկ, այնքան որոտընդոստ, որ սրահին պատուհանները և իր ստուարաթղթէ պատերը դողացին և խոհանոցին խորէն ուր թէյը պատրաստելու վրայ էր, Մատուկէզ, խանդավառուած, պատասխանեց պատերազմի ահաւոր ազաղակով մը։

Այդ Մատուն կը սիրէր ազմուկը։

Մեծազարաշէ միջադէպներ ալ պատահեցան։ Ամենամեծ լռութեան մէջտեղ, մինչ տարօրինակ առակաչոս մը որ իրեն գործ ընտրած էր—և միամտօրէն կը խոստովանէր—Լա Ֆոնթէնի առակները սրբագրել, կը զրուցէր Տէրվիլը և ալէ-բրի ամանը, մեկնութիւն Բիբլիէրէն և կաթնամանէն։ Սրահին ծայրը վեհ մը ծագեցաւ Պերզիլիուսի եղբօրորդիին և այն մարդուն միջեւ որ Բրուտոնը կարդացած էր։ Բուռն խօսքեր, նոյն իսկ ապտակներ փոխանակուեցան։ Եւ կատիսարութեան մէջտեղ Մատու շատ դժուարաւ կը յաջողէր շիտակ բռնել հատեաններով ու օշարակներով բեռնաւորուած մեծ ափսէն, զոր կը պարտցուցներ «փոքր տաք երկիրներուն» որկորաժէտ աչքերուն առջեւ, որոնց բան մը մեծարել ազդուապէս արգիլուած էր իրեն։ Սակայն երեկոյթի միջոցին երկու երեք անգամ «մասուր» հրամցուեցաւ իրենց։

Մորոնվալ և կամուշկին կը շարունակէին իրենց տեսակցութիւնը, և գեղեցիկ տնարժանթան որ վերջապէս նշմարած էր հոգածութիւնը որուն առարկայ կ'ըլլար, մեծ ֆրանկներ և մեծ շարժումներ կը պարզէր տեսնուելու և լսուելու համար։

Շատ զայրացած կ'երեւնար։ Ուրի՞ դէմ էր բարկութիւնը։

Ոչ մէկուն և ամենուն։

Դառնասիրտ, յուսախար էակներու այն ցեղէն էր որոնք ամեն բանէ ետ դարձած են առանց երբեք տեղ մը գացած ըլլալու, որոնք կը ճառախօսին իրենց ժամանակին ընկերութեան. բարքերու, ճաշակներուն դէմ, միշտ հոգածու գտնուելով դուրս մնալու ընդհանուր ապականութենէն։

Այս միջոցին, մէկդի առած էր առակաչոսը. որ խելօք փոխանորդ մ'էր նախարարութեան մը մէջ, և օրթալից, աղհամարհօս և սպառնագին կերպով կ'ըսէր անոր.

—Լսեցէք... կը ճանչնամ ձեզ... փրատածներ էք... անցեալ դարու բոլոր մոլութիւններն ունիք, ինչ որ երբէք չը պիտի ներուի ձեզ։

Առակաչոսը կը ծռէր գլուխը ճնչուած, համոզուած։

—Պատուոյ համար ի՞նչ ըրիք... ի՞նչ ըրիք սիրոյ համար... Իսկ ձեր գործերը, ո՞ւր են։ Գեղեցիկ են ձեր խօսքերը։

Հոս առակաչոսը դէմ ելաւ.

—Ա՛հ, ներեցէք...

Բայց միւսը բան մը չէր ներեր. և յետոյ, այդ առակաչոսին մտածումը ինչպէս կրնար չհաղորդել զինքը։ Իր գլխէն վեր, իրմէ աւելի հեռու և աւելի բարձր կը խօսէր։ Կուզէր որ ամբողջ Ֆրանսան հոն ըլլար՝ զինք մտիկ ընելու համար. իր ըրածը կարենալ ըսելու համար անոր։ Ա՛լ հաւատք չունէր Ֆրանսայի վրայ... Այրած, կրսուած, կործանած երկիր... Ա՛լ բան մը չկար անոնց քաղելու, ոչ իրենց հաւատք, ոչ իրենց գաղափար։ Գալով իրեն, միտքը դրած էր ա՛լ չապրիլ այդ երկրին մէջ, մեկնիլ, Ամերիկա երթալ։

Ասած պահուն, բանաստեղծը մեծ մասամբ կը կենար անդիմադրելի կեցուածքով մը։ Որովհետեւ տարտամորէն, առանց տեսնելու, կը գուշակէր իր վրայ սեւեռուած աքսնչալրը ակնարկ մը։ Այն զգայութիւնը կրնենար զոր իրիկուան դաշտերուն մէջ կը զգաս, երբ լուսինը յանկարծ կը ծագի հեռուէդ։ իր լայսովը կը մագնիսէ քեզ և կը ստիպէ որ դառնաս դէպ իր լրիկ ներկայութիւնը։ Իր վրայ սեւեռուած այդ կնոջական աչքերը իսկապէս կը լուսաւորէին զինք լուսապակով մը։ Գեղեցիկ կնիներնար, այնքան կը փաթագէր այնպէս երեւնալու։

Քիչ քիչ լռութիւնը տիրեց սրահին մէջ այդ հանդիսաւոր ձայնին շուրջ որ ուշադրութիւն կուզէր։ Բայց Իտա որ Պարոնի ամենէն մտամտիսին էր։ Այդ կամաւոր աքսորն Ամերիկա, ճառին մէջ ճարտարութիւն մը կ'տեսնուելով, ցրտացուցած էր անոր սիրտը։ Մէկ վայրկենի մէջ Մորոնվալ սրբահին երեսուն ճրագները անհետ եղած էին, մարած էին իր խոհերուն սուլին մէջ։ Կատարեալ եղաւ իր խռովումն երբ իր մեկնումն որոշելէն յետոյ՝ բանաստեղծը շարունակ չգենաւ չնստած, բուռն յարձակում մը սկսաւ ընդդէմ Ֆրանսայի կիներուն, առանց թեթեւութեանը, անոն

Կ. ՊՈԼԻՍ, ՄԱՐՏ 12/24 1896

ԸՆԿԵՐԱՑԻՆ ՆԻՒԹԵՐ

ՀԱԿԱՀԷԼԱԿԱՆ ՊԱՅՔԱՐԸ

Ֆրանսայի հակահրէականը ցնծութեան մէջ են։ Հրեայ առաւ-փախաւները բաւական նշանակեցին վերջին օրերս։ Բայց իրենց յարձակումներն ա՛յնքան յառաջ տարին որ նոյն իսկ զՌոշիլա զարկին։ Եւ զարմանալն ա՛յն է որ յաջողեցան։ Պ. Տրիւմոնի Լէպո Բաու թերթը կարդացող ուսանողներ ցոյց մ'ըրին ի Ռիւ Սէն Ֆիլորանտէն, Պաւոն Ակֆոնս որ Ռոշիլտի պատմական տան հանդէպ։ Բայց ընկերային տեսակէտով աւելի կարեւոր էր Պ. որ Վիլմորէնի ընտրութիւնն իբրև զանձապետ Ֆրանսայի Երկրագործական Ընկերութեան։ Այս մարմին շատ ազդեցիկ է, իբրեւ Ֆրանսայի հողատէր ազնուականութեան խորհրդարան։ Ան էր որ իւր բոլոր ուժը բանեցնելով պաշտպան-դրութիւնն ընդունել տուաւ խորհրդարանին։ Անոր շնորհիւն է որ Ֆրանսայի մէջ հարկ աւելի սուղ է քան Անգլիոյ մէջ, և կամ ուրիշ ո՛և է դրացի երկրի մէջ։ Որպէս զի Ֆրանսայի հողատէրերուն ազարակներէն և արտերէն արտադրուած ցորենն արժէք ունենայ, ծանր մաքս դնել տուաւ օտար արտեսց վրայ։ Ժողովուրդն առ հասարակ հացը սուղ կ'ուտէ, բայց Ֆրանսական ցորենն, ալիւրն և այլ ամէն արմտիք առաջուան պէս երեսի վրայ չեն մնար։ Ընկերութեան ընավայրն է ազնուապետական Սէրբէլ Ակրէքին, «Երկրագործական Ակումբը», թէ ա՛Օրսէյի և Պուլվառ Սէն Ժէրմէնի անկիւնն, և առ հասարակ կ'անուանի «Գիտնականներու Ակումբ»։ Ամեն տարի մեծ ժողով մը կը կազմէ որ չաբաթ մը կը տեւէ, ու կը վերջանայ հայկերոթով մը, յորում կ'երեւին ազնուականութեան տիրոյս ունեցող ամէն ջոջ հողատէրք, ազարակատէրք, կալուածատէրք, որոց ամէն մէկն իւր «գրեակն» ունի գուսան մը մէջ։ Հակահրէական Պ. Տրիւմոնի երեւումէն առաջ, Ընկերութիւնը գոհ էր ընտիր զանձապետ ունենալով զՊաւոն որ Ռոշիլտ, որ կը սիրէ մանաւանդ այն պատիւներ զորս չէ կարելի գրամով գնել։ Ռոշիլտներն ի սկզբան իրենց գրամով միայն փայլեցան Ֆրանսայի մէջ։ Ինչպէս ընել որ գրամով ձեռք բերէին այն պատուաւոր դիրքն ընկերութեան մէջ որ իսկապէս գրամով չտացուիր։ Այս նպատակաւ առաջին միջոցը զոր ընտրեցին Բարեգործութիւն էր։ Առատաձեռնութեամբ մասնակցելով ամեն բարեգործական ձեռնարկութեանց և նուիրատուութեանց որք կը գանուին Ֆրանսայի ազնուականներու և ազնուականուհիներու հովանւոյն ներքև, քիչ քիչ մտան անոնց շրջանակին մէջ։ Զի (օրինակի համար) Դքսուհի մը չէր կարող հանապազ Ռոշիլտի մը տասնակ դրկել հանգանակութիւնն՝ առանց նաև երբեմն իր երեկոյթներուն հրաւէրի տասնակ մը անոր դրկելու։ Երկրորդ միջոցն եղաւ Գեղարուեստաբ։ Կազմելով գեղեցիկ և սուղ պատկերներու և քանդակներու թանգարաններ, և լիաւալի վարձատրելով արուեստագէտները, գեղարուեստից մեկենասի տիտղոսին արժանացան։ Ֆրանսայի ազգային կանանցին վերաբերող ամեն շարժման սիրով յարեցան։ Ֆրանսական հայրենասիրութեան մեծամեծ ցոյցեր ըրին, օրինակի համար երբ 1870—71ի պատերազմէն եւրը Պիզմարքի առիւծ երաշխաւորեցին Ֆրանսայի պատերազմական տուգանքին ամբողջական վճարումը։ Այսպէս, իրենց համար պատուաբեր տեղ մը չունեցին Ֆրանսացիներու բարձրագոյն դասակարգին մէջ։ Բայց և այնպէս, նախանձորդներ կան միշտ որ զանոնք բարտարնդիրներ, եաքէն տեսածներ, պակէն ծրածներ (բարվընիւ) կը նկատեն։ Իսկ հակահրէականը Ռոշիլտին հակառակ են՝ պատկանելուն համար այն ցեղին որուն դէմ կ'ըսեն թէ Ֆրանսայի ժողովրդեան արիւնը կը քամէ տգրուկի նման։ Երկրագործական Ակումբին ազնուական անդամները գո՛նէ Ռոշիլտներուն համար բացառութիւն կ'ընէին, և հակահրէականներուն կը պատասխանէին թէ Պաւոն որ Ռոշիլտ Ֆրանսայի մէջ ծնած ու կրթուած է, Ֆրանսացոյ մը ազգային ամեն պարտաւորութիւնները խղճի մաօք կատարած է, պատուաւորապէս ապրած է միշտ, և իւր պատկանած կալուածատէրներու դասակարգին ալ միշտ ծառայութիւններ մատուցած է, կարեւոր զոհողութիւններ կրելով ի բարգաւաճում երկրագործութեան, անասնաբուծութեան և գիւղատնտեսութեան։ Աւելի փոտհելի մեկը կրնայ՞նք գտնել մեզ գանձապետ ընելու համար քան այն մարդն որ Ֆրանսայի կառավարութեան և օտար կառավարութեանց գանձապետ եղած է կերպիւ իւր։ Բայց այս առարկութեանց ականջ չկախուեցաւ։ Ընկերութեան ծայրագոյն տարբը չամաւորներուն յաղթեց։ Զամաւորները տեսան որ այս անգամ չպիտի կրնան ընտրել զՊ. որ Ռոշիլտ։ Ասոսի, գործին հակահրէական հանդամանքը չտալու համար, որոշեցին թէ «Այսուհետեւ մեզ գանձապետ պիտի ընտրենք՝ իբրև երկրագործ կամ պարտիզպան գիտական և արուեստական նշանաւոր տաղանդ ցուցած անձնաւորութիւն մը»։

Այս սկզբունքով ընտրելի առաջարկեցին աշխարհի ամենէն նշանաւոր պարտիզպան-վարպետներէն մին, Պ. որ Վիլմորէն։ Սա իբրեւ ամեն ճշմարիտ գիտնական, խաղաղասէր մարդ մ'է, կռուի բռնուիլ չուզեր. ուստի ընտրելիութիւն չընդունեց, և աւելի եւս խուսափելու համար իրեն առաջարկուած պաշտօնէն, գնաց Եգիպտոս, բայց ա՛չ թէ Տոնկոլա դացող վաճառականներուն ընկերանալու, այլ բուսաբանութիւն ուսումնասիրելու Նեղոսի ափանց վրայ։ Շատ նեղացաւ երբ լսեց որ Պ. որ Ռոշիլտի վրայ ընտրական յաղթանակ մը տարեր է, անոր տրուած 1949 քուէին հակառակ 2,782 քուէով զանձապետ ընտրուելով Երկրագործական Ընկերութեան։ Հեռագրաւ իւր շնորհակալիքն յայտնելով հանդերձ, դարձեալ մերժեց այս պաշտօն։ Պ. Տրիւմոն պարագային յարմար փաստ մը գործածեց՝ Պ. որ Ռոշիլտի ընտրութիւնն անկարելի ընելու համար այս անգամ։ Ըսաւ թէ լու Ֆրանսացի մը պէտք է ատէ Հրեաներն, ինչպէս կ'ատէր հանդուցեալ Զոլն, որ Ռուսիոյ առաջին կայսրն եղաւ՝ Ֆրանսայի հետ դաշնակցութիւն կնքոյ։ Ռուսահրութիւնը կենթադրէ հրեայատեցութիւն։ Ռուսերուն սիրածը պէտք է սիրեն Ֆրանսացիք։ Ռուսերուն ատածը պէտք է ատեն Ֆրանսացիք։ Ա՛լ այս փաստին չդիմացան ջոջ ազնուականներն, որք իրենց քուէն Պ. որ Վիլմորէնի տուին։ Հիմա խնդիր է թէ ասոր մերժողական պատասխանն վրայ ինչ պիտի ընեն։ Հարկաւ ուրիշ մը պիտի գտնեն, ինքնին այն չէ, այլ իւր ազատամտութեամբ պարծենցող Ֆրանսայի մէջ այս տեսակ անձուկ գաղափարներու դառն ընդունելութիւնն է խնդրոյն ուշագրաւ երեւոյթը։ Բ. Դ.

Քաղաքական կացութիւն

ՕՍՄԱՆԻՅ. ԵՒ ՀԱՅԵՐԻՆԱՍՏԱՆ

Փեդերպուրկէ մարտ 16 թուով հեռագրուած է առ Բէնդէր Զայտէ.

«Կը հաստատուի այն լուր թէ Մենելիք Զարն խնդրեր է միջորդել իտալիոյ քով, հաշտութեան օր առաջ կնքման համար։ Զարն ի պատասխանի ծանուցեր է Մենելիքի թէ ընդունած է իւր առաջարկ, և հեռագրեր է իւր Հռոմայ դեսպանին որ խօսի իտալեան կառավարութեան։ Պ. Մէյենտորֆ, Հռոմայ ռուսական դեսպանատան խորհրդականն, ի մօտոյ ճամբայ կ'ելնէ Հապէշաստան երթալու համար, և Մենելիքի մատուցանելու Սրբոյն Գէորգայ աւադ պատուանշանն։ Իրեն պիտի ընկերանան երկու թիմակից կարեւորագոյն ռուս թիմերու կողմէ։»

ԱՆԳԼԻԱՅԻՔ ԵՒ ԻՏԱԼԱՅԻՔ.—Անգլիոյ Կարմիր Խաչի Ընկերութիւնը, Լոնտոնի իտալեան դեսպանին միջոցաւ, 1,000 ոսկի զրկեց Իտալիոյ Կարմիր Խաչի Ընկերութեան, Հապէշաստանի մէջ վիրաւորեալ իտալացի զօրականաց համար, բան զարմանալի ազնիւ ազգային պայմանագրին, որ կը վերաբերի պատերազմի ժամանակ վիրաւորուածներուն տուուելիք խնամքի։

ԹՐԱՆՍՎԱԼ.—Պ. Բրիսկը վերջապէս որոշեց Անգլիա դալ մայիս ամսուն։ Տքդ. ձէ յմսրի արշաւանքին պատճառաւ հիմա երկու դատ տեղի կ'ունենայ, մին ի Բրիզորիա, ուր Եոհաննէսպուրգի «Բարեկարգութեան Ծանձնաժողովին» անդամները կը դատուին (ըստ մեծի Անգլիացիք.) որք Նորեկիներուն իրաւունքները կը պաշտպանէին, և ամբաստանուած են զՏքդ. ձէ յմսրն հրաւիրելնուն համար։ Լոնտոնի պատժական դատարանին առջեւ ալ կը դատուին Տքդ. ձէ յմսրն և իրեն գործակցող սպաք, ապօրինապէս Թրանսվալ արշաւելնուն համար։

ՄԱՐՈՒ գացող անգ. դեսպանութիւնը ճիպլոլդարէ մարտանաւով մը ճամբայ ելաւ Թանճէ և անտի Ֆէս երթալու. Մարքի Լիվրին քով։

ԻՏԱԼԻԱ.—Հեռագիրը ծանոյց երէկ թէ Քրիսպիի դահլիճին պատերազմական նախարար Զօր. Մոչէնի և արմատական երեսփոխան Պ. Պարզիլայ մեծամարտեցան։ Պ. Պարզիլայ երեսէն վէրք մը առեր է որով պարզերես ելեր է այս «պատուոյ գործին» մէջէն։

ԳԵՐՄԱՆ Պաշտօնէից Բարոյականը.—Հօէնլօէ իշխան հրամայեց որ Արեւելեան Ափրիկէի գերման գաղթավայրին կառավարիչ Տքդ. Բեգերսի անբարոյականութեան գործերուն վրայ քննութիւն կատարուի ի ձեռն արտաքին գործոց նախարարութեան բարձրաստիճան պաշտօնատար Պ. Եվարցբուրկի, որ Արեւելեան Ափրիկէի մէջ վերանոր լսելու արտօնութիւնն ալ ունենայ։ Առժամապէս, Տքդ. Բեգերս ատն պաշտօնէ գադարեալ կը մնայ։ (Տես երեկի Աբէ-եէին մէջ։)

ԳԵՐՄԱՆ ԻՇԽԱՆՈՒՀԻՒ իրենց ընդունաւոր բազմածնութեամբ գովելի եղած են միշտ։ Ֆրեսերիկ կայսրուհին ապրիլ 10/22ին Աթէնք պիտի ըլլայ, որովհետեւ իւր դուստր, Վիլհելմ կայսեր քոյր Սոֆիա իշխանուհին, որ Յունաստանի գահաժառանգ Քոնդանդին իշխանին ամուսնին է, նոյն միջոցին երրորդ անգամ ըլլալով մայր ըլլալ կը յուսայ։

ԱՔԻՐԻՆԵԱՆ ԳՈՐԾԵՐ.—Երեկի սուրհանդակաւ առնուած լրագրեր կը ծանուցանեն թէ Տոնկոլայի գաւառին հետ հաղորդակցութիւնները վերահաստատելու պաշտօն ունեցող եգիպտական զօրքերը մարտ 6/18ին Ապպասիէէ ճամբայ ելեր են դէպի Վատի-Հալֆա, ուր գտնուած պահապան զօրքն արդէն սկսած է յապաշխաղացումը։ Խոսքը ընդուներ է սպանելն, անոնց ճամբայ ելնելէն առաջ։

ԿԱՆԱՆՑ ՆՈՐ ԴԼԽԱՐԿՆԵՐԸ

ԱՆԳԼԻԱՅԻ ԲԺԻՇԿԻ ՄԸ ԿԱՐԾԻՔԸ

Անգլիացի բժիշկ մը նամակ մը հրատարակած է Լանտոնի թերթերուն մէջ, յորում բացորոշ կ'ըսէ թէ Անգլուհիներուն վերջին ժամանակներս կրած բարձր գլխարկը պատճառ է սասիկ ջղագրգռութեան։ Շատ մը երիկ մարդիկ իրեն գիմելով, յայտներ են թէ երբեք այսքան ջղագրգիռ չեին գտած իրենց կիներն, որք ամենափոքր պատճառաւ կը յուզուին, կը նեղանան, կը խստանան։ Իւր կարծիքն հարցուցեր են։ Ինքն ալ քննելով այն կիները, մանրազնին դիտողութիւններէ ետքն, ուրիշ պատճառ չգտաւ իրենց գրգռութեան բայց եթէ իրենց նոր գլխարկներն, որք ուրիշ բան չեն բայց թէ յարդէ մեծ կազմածք մը՝ վրան բեռնաւորուած ծաղիկներու ու ժապաւէններու արուեստակեալ կոյտ մը որ օդին մէջ կը բարձրանայ։ Այսպիսի գլխարկ մը գլխուն վրայ պատշաճ ձեւով բռնելու հոգն այնքան կը գրգռէ զիրենք որ խնդճ կիներն ամենափոքր պատճառաւ անհանգիստ կ'ըլլան։ Ո՞չ ապաքէն երիկ մարդիկն անդամ որք բարձր գլխարկ դրած են՝ հովի ժամանակ անհանգիստ կ'ըլլան գլխարկնին իրենց գլխուն վրայ պատշաճ ձեւով բռնելու դժուարութեան պատճառաւ։ Կիներն աւելի անհանգիստ կ'ըլլան, որովհետեւ արդէն այնքան խոշոր, բարձր և ծանր գլխարկ անհարկի բեռ մ'է կնոջական ի հարկէ փափուկ գանկին վրայ։ Բժշկին խորհրդով, շատ մը Անգլուհիք թողեր են այն բարձր գլխարկն, և անկէ ի վեր իրենց հանգարտութիւնը վերագտեր են։

ԳԼԽԻ Ի ԲՈՒՍՈՒՌՆ

Շուեյցայի բեւեռագնացն Պ. Անտրէ որոշեց դէպ ի Հիւսիսային Բեւեռ ճամբայ ելնել Ցունիս 7ին (Ն. Տ.)։ Ինք և ընկերք նախ Թրամսէօ պիտի երթան, ի հիւսիսային Նորվեկիա, ուր իրենց համար սարքուած չոգենաւը պիտի նստին, ի մէջասին առնելով սառուցագէտ նաւուղիներ, լրաբեր աղաւնիներ, ևն։ Այս չոգենաւերով պիտի առաջանան ինչուան Սրբոյգերկէն, և աւելի դէպ ի հիւսիս, որքան կրնան։ Բոլորովին սառուցեալ մնան կամնին Բեւեռային Մովուն, հոն պիտի թողուն չոգենաւը, պիտի ուղեցնեն իրենց հակայ օդապարիկն օրոյ նմանը գեռ չէ չինուած, և այն օդապարիկով չիտակ դէպ ի հիւսիս պիտի դիմեն, ի հարկէ հոգ տանելով օդի այնպիսի հոսանք մը գտնելու որ զիրենք ուղղակէս դէպ հոն տանի։ Երբ հակառակ հոսանքի մը բռնուին, կարող պիտի ըլլան օդապարիկը վար իջեցնել սառուցակոյտին վրայ, ուր կարող պիտի ըլլան սպասել բաւական հոսանքի մը, մինչեւ որ հասնին Բեւեռ։ Այս խորհուրդ ըստ Պ. Անտրէի աւելի գործնական է, քան Տքդ. Նանդէնի իւր չոգենաւը սառեցնել տալն, այն յուսով որ սառոյցներուն հոսանքը զինք դէպ ի Բեւեռ տանի։ Բայց եթէ Տքդ. Նանդէնի բարեյաջող դարձին լուրն ստուգուի մինչեւ Ցունիսի սկիզբն, առաջին մրցանակը Նորվեկիացիին կ'ըլլայ և ա՛չ թէ Շուեյցարիին, թէեւ Ոսկեր թագաւոր, որ երկուքին ալ վեհապետն է, աւելի մեծ հաւաք ունենալ կը թուի Շուեյցարիին վրայ։

ՀԵՌԱԳԻՐ

ՀՌՈՄ, 22 Մարտ.—Նոր զօրք կը զրկուի Սապաէրագ (Թաքայի գաւառին մէջ ի Հապէշաստան)։ Ատիկրազի մէջ պաշարուած իտալեան զօրքերը բաւական պաշար ունին ապրիլ ամսուն համար, և առատ ջուր։

—Այն զրոյցին պատճառաւ թէ Մենելիքի հետ հաշտութիւն արդէն կնքուեր է, ընդդիմադիր կուսակցութիւնը մեծ ազմուկ հանեց Երեսփ. Ժողովոյ մէջ, բայց Պ. տի Ռուտինի յայտարարեց թէ հաշտութիւնը դեռ չէ կնքուած, թէեւ բանակցութիւնք կը շարունակուին։

ՓԱՐԻԶ.— Ընկերվարական կուսակցապետ Պ. Ժորէս Երեսփ. Ժողովոյ մէջ պաշտպանեց նախարարութեան բերած եկամտի վրայ տուրքի ծրագիրը, մասնաւորապէս ծանրանալով այն առաւելութեանց վրայ զորս տուրքի այս նոր դրութիւն պիտի ունենայ երկրագործութեան համար։

ՊԵՐԼԻՆ.—Խորհրդարանական յանձնաժողովն ընդունեց Սակարանի վրայ նոր օրէնքի ծրագիրը, զոր կառավարութիւնը բերած է։

ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ ՆԻՒԹԵՐ

Ծ՝ղէկի անցեալ շաբթուան թուոյն մէջ հետեւեալ յօդուածը կը կարդանք Աբէ-եէի ամենէն համակրելի աշխատակիցներէն միոյն նկատմամբ.

ԱՌ «ԲԱԿ» ԱՐԵՂԱՑ

Մենատանի՝ ծաղկի, քեզի չպիտի յուզեն ուժգին հովը. անգութ ձեռքեր չպիտի խլեն փափուկ թերթերդ։ Երբ դուրս նետես նայուածքդ և տեսնես հոյլ ի հոյլ ծաղիկներն հոգմավար, սոսկումով մը պիտի ըսես. ո՜հ, կեանքը յիրաւի կը նմանի խոտի մը, վայրի ծաղկի մը, որ հովէն կը քշուի և տեղը կ'անհետանայ։

Քեզի պիտի նախանձին դաշտի ծծմորը, լերան անմոռուկն, անտառներու թաւուտքին մէջէն նախանձով պիտի նայի քեզ վայրի հրանունկը։

Սիրո՛ւն հայրիկ, քու անփայլ և մեւամաղձիկ դէմքիդ վրայ կը դիտեմ խստամբերութեան հետքեր և կը հիանամ որչա՛փ ատեն տքնեցար գու։ լրին խոկումներու և գրքերու մէջտեղ, և երբ աշխարհ քեզի իր զրօսանքներուն կը կանչէր, դուն հրավայլ աչքերդ գարձուցիր անկէ և ականջներդ գոցեցիր կեանքի ահաւոր ժխորին դէմ։

Ա՜հ, կրտսերագոյն կը տեսնեմ քեզ կրօնաւորներու խմբին մէջ, բայց քանի՜ մեծ պիտի ըլլա՞ս ինձ, եթէ ունենաս միշտ բեմի վրայ ճշմարտութեան լեզուն, ապրես մեծ մարդերու գաղափարաց յարակցութեան մէջ, և առանձնութեանդ կեանքն ըլլայ ընթերցում և խոկում։

Սիրելի՛ կեանք, կրօնաւորի վերարկուդ Եկեղեցի՞ն է արդեօք, հովուական ցուպդ Մովսէսի գաւազա՞ն է մթէ և գլխդդ ո՞ր դիւթական թաշնոյն փետուրն է, աշխոյժ վրձին մը սուրբերու և մեծերու նկարները ճշդող։

Եւ՝ շատերը քեզի պիտի դիմեն ըսելով. «Ո՜հ, այս հայրիկն ի՞նչ բարի է, ի՞նչ սիրուն է, անհուն գորով մը անոր աչքերը կը վառէ։ ու քու ծոցիդ մէջ պիտի թաքնին իրենց մեղքերուն համար գղջումի տաք տաք արցունքներ, դուն ալ պիտի խառնես մի քանի կաթիլ արտօր անոնց հետ, ու անոնց թափած յորդ արցունքներէն աւելի այդ մէկ քանի կաթիլները հաճելի պիտի ըլլան երկնքի։

Գնա՛, ո՛ հայր, անձնանո՛ք կը ապասեն քեզ բնաշխարհիդ մէջ, հոն անուանդ կը սլանայ արգէն համբաւի թեւերով արձագանգէ արձագանգ։ կը լսե՞ս արդեօք այն կարօտի չեչտերն որոնք հեռուէ հեռու կը հնչեն քեզի համար։ գնա՛, թո՛ւր մօրդ գիրկը, մտի՛ր քու կիսաւարտ եկեղեցիդ, հնչեցուր անոր զանգակները, խաղաղութեան ողջոյնը տուր քուկիներուդ և անոնք ամենքը միաբերան պիտի ըսեն. եկա՞ւ վերջապէս Բանն, մեր եկեղեցւոյ սիւներէն մէկը պիտի ըլլայ ան, անոր ձայնը պիտի ցրուէ մեր տարակոյսները կրօնի մասին, անոր խօքը եղբայրութեան պատգամ մը պիտի ըլլայ մեր ժողովներուն մէջ, ան պիտի տայ մեր անհատատ խորհուրդներուն հաստատութիւն, և օր մը ան պիտի բանայ մեր առջեւ երկնքի դռները։

Եւ անոնց աչքերուն առջեւ կրօնաւորի սքեմդ փոքի ծիրանիէն աւելի չողշողուն պիտի երեւնայ, և դուն իրաւամբ մեծ պիտի ըլլաս, եթէ սիրես միշտ մութեան գիծ մը ըլլալ դպրոցին ու եկեղեցւոյն մէջ, աղբատին ու հարուստին մէջ, ռամկին ու ազնուականին մէջ։

Լոկ հայեցողական կեանքով մը գոհ ըլլալ, ատիկա չէ՛ քու բաժինդ, այլ պիտի պատրաստ ամեն կողմ՝ հոս արցունք մը պիտի սրբես, հոն մխիթարութիւն պիտի տաս, սրբութեան ու գիւթութեան կնիքը պիտի տաս քու խօսքերուդ, երբ խօսիս լեմին վրայ կանգնած։

Ու շնորհներդ պիտի սփռես ամէն կողմերը, օրհնութիւնդ պիտի կաթեցնես քու եղբայրներուդ ու քոյրերուդ վրայ, և ե. բանի՞ պիտի տան քեզ ամենքն ալ, որովհետեւ տնչուշտ պիտի ըլլաս սուրբ մեջք մը, սուրբ սիրտ մը և սուրբ հոգի մը։

Եւ այժմէն կուգամ շնորհակալ ըլլալ քեզ, որ մենանտի եղբայրներուդ հետ խոր ակօնիր պիտի բանաս ամեն սրտերու մէջ, և պիտի ցանես ճշմարտութեան սերմեր։

Եւ ի՞նչ, միթէ Աստուած իսկ, վերէն, անհունէն խորէն, չ՞պիտի յայտնէ իր հաճութիւնն քու և քու ընկեր աքիղներուդ, որոնք ամենէն չքեղաղ հովութիւնը կատարելու կոչուած են։ Ս. Գ.

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԼՈՒՐԵՐ

Ինչպէս կը յիշուի, Տրապիզոնի առաջնորդական տեղապահ ընտրուած էր Տ. Յովսէփ Վարդապետ Այվազեան և Պրուսայի համար ալ Տ. Յովհաննէս Վարդապետ Արշարունի։

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը, թագրիլով մը, Բ. Դուռնէն խնդրած էր անոնց պաշտօնին վերաբերեալ հրամանագրերը։ Արդ, այդ հրամանագրեր Ս. Պատրիարք Հօր յանձնուած ըլլալով, առաջնորդական այդ նորընտիր տեղապահներն ի մօտոյ իրենց պաշտօնատեղիները պիտի ուղեւորին։

Դպրեվանուց վերատեսուչ Գեր. Մաղաքիա եպիսկոպոս Օրմանեան, որ շաբաթէ մը հետէ մարաքաղաքս կը գտնուէր, այսօր Արմաշ կը վերադառնայ՝ ընկերակցութեամբ բարեշնորհ Բարկէն աբեղայի։

ԲԵՐԱՑԻ ԱԳՔԱՏԱՅՆԱՄԸ

Բերայի Ազգատաց Խնամակալութիւնը կը ծանուցանէ բարեսէր թաղեցւոց թէ Զատկի առթիւ ազքատաց համար բլլալիք նուէրները շնորհակալութեամբ պիտի ընդունուին այսօրուընէ սկսեալ։ Նուիրատու բարեսէր ազգայինք կրնան Ս. Երրորդութեան եկեղեցին՝ Խնամակալութեան գրասենեակը յանձնել իրենց նուէրը, արձանագրել տալով իրենց անունն և նուէրին քանակութիւնը՝ նուիրատուութեանց տեսրին մէջ։

Խնամակալութիւնս կը յուսայ որ իւր հրաւէրը անտրտի չպիտի մնայ, մանաւանդ Ս. Զատկի օրերուն մէջ, ուր անկարներու և կարօտեալներու դիմումները շատ աւելի բազմացած են։

Ի Դիմաց Բերայի Ազքատաց Խնամակալութեան

Ատենադպիր Ատենապետ
Ե. ՕՏԵԱՆ ՏՐ. Ս. ՌԱՖԱՓԵԼԵԱՆ

Բերա, 10 Մարտ 1896

Ի ՆՊԱՍՏ

ԳԱՒԱՌԱՅԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ՈՒՍԱՆՈՂԱՑ

Բժիշկ մը նուէրած է 20 դրուշ և 97 կոտոր գործածուած դասագիրք՝ ձեռամբ Յ. Գ. Փալաղաշեան էֆ.։

Թղթավաճառ Խորասանճեան էֆէնտի նուէրած է հետեւեալները։ 10 ծրար թուղթ, 1 կրօսա մատիտ, 2 կրօսա գրիչ, 10 տուփ գրչածայր, 30 քարէ տախտակ, 10 տուփ քարէ գրիչ։

Գրավաճառ Ստեփան էֆ. Թէրաճէճեան նուէրած է 5 Մարգարէամարգարիտ, 5 Առողջաբանութիւն և 10 Մանկանց բժիշկը։

Վահան էֆ. Զարդարեան նուէրած է 20 Մանկութիւն Նրեւեի արտոյ, 5 Խաչի ճառ, 5 պատմութիւն և 10 Թուաբանութիւն Տաճաճեանի։

* * *

Օրիորդք Վ. և Ս. Մեղսոյրեան 20 օրինակ նոր և 35 օրինակ գործածուած դասագիրք նուիրած են՝ ձեռամբ Յ. Գ. Փալաղաշեան էֆ.ի։

Կրթասէր ազգային մը (Պ. Յ.) նուիրած է 27 դրուշ՝ ձեռամբ Վահրամ էֆ. Մարգարեանի։

Ստեփան էֆ. Յովսէփեան նուիրած է 20 դրուշ, 100 օրինակ Մանկանց Գիրքը, 10 օրինակ Սիրուն Զրօսարան և 5 օրինակ Ոսկեմատենիկ՝ ձեռամբ Մարգարեան էֆ.ի։

Սեբաստացի Պ. Ստեփան Յովսէփեան նուիրած է 20 կոտոր գործածուած դասագիրք՝ ձեռամբ Պ. Մ. Զաղացպանեանի։

Ընտրեալ հուրներ

Ի Բ. ԴՈՒՌՆ.—Ռուսական, հելլենական ու ռումանական դեսպանը և ֆրանսական ու ամերիկեան դեսպանատանց գործակատարք երէկ Բ. Դուռն երթալով, յանդգնաբար տեսակցեցան Բարձր. Մեծ-եպարքոսին և Արտաքին գործոց Վեսմ. նախարարին հետ։

—Կրէտէի նախորդ կուսակալ Գարա-Թէոտորի փաշա, առջի օր Բ. Դուռը գնաց և տեսակցեցաւ Բարձր. Մեծ-եպարքոսին հետ։

ՍԵՐԳԻՈՅ Ազիքսանդր թագաւորն այս օրերս Նիշէն ճամբայ ելնելով՝ Սկիւպի ճամբով Սէլանիկ և անկից չոգենաւով Այվոյոզ պիտի երթայ, ուր Զատկական տօնները պիտի անցունէ Հիլիանտար վանքին մէջ։ Ազիքսանդր թագաւորը շաբաթ մը հոն մնալով միւս վանքերն ալ աչքէ պիտի անցուցնէ։ Հիլիանտար վանքը հին հաստատութիւն մ'է, զոր հիմնած է Սերպիոյ թագաւորներէն Սվէթի Սավա և այդ պատճառաւ սերպերուն համար նուիրական ուխտատեղի մ'է։

ՖԷՐՏԻՆԱՆՏ ԻՇԽԱՆԸ. — Պուլկարիոյ Ֆէրտինանտ իշխանը հինգշաբթի օրը կէս օրէն երեք ժամ յետոյ մայրաքաղաքս պիտի ժամանէ մասնաւոր կառատեսքով։

Պ. Պ. Սթոյոֆէ զատ, իշխանին կրնկերանան նաև Ն. Բարձրութեան պաշտպան պաշտօնեաներուն Պ. Տօպրովէչ, թիկնապահ դեր-գնդապետ Պ. Պ. Սթոյանոֆ ու Մարքոֆ և հաղարապետ Պ. Փափաղոֆ։ մասնաւոր քարտուղար Պ. Բէօն, խորհրդական Պ. Մորովէնով և մասնաւոր բժիշկ Տոքթ. Բաչվիչ։

Զիհնի փաշա և ուրիշ պաշտօնատարք էտիրնէ երթալով պիտի դիմաւորեն իշխանը և մինչեւ մայրաքաղաքս պիտի ընկերանան։

Պուլկարական գործակատար Պ. Տիմիթրօֆ մինչեւ Հարմանը պիտի երթայ՝ ընդ առաջ իշխանին։

—Ռոպերթ Քոլէճի պուլկար աշակերտք իրենց մէջ հանգանակութիւն մը ձեռնարկած են՝ գեղեցիկ ծաղկեփունջ մը նուիրելու համար Ֆէրտինանտ իշխանին։

ՎԻԵՆՆԱՅԻ օսմանեան նորընտիր դեսպան Մահմուտ Նէտիմ պէյ, երէկ կայսրապատ գնաց և իր հրաժեշտի ողջոյնը մատուցանելէ յետոյ իրիկուան իր պաշտօնատեղին ուղեւորեցաւ։

ՐՈՒՄԷԼԻՈՅ ՆԱՀԱՆԳԻՆԵՐԸ.—Մանիլէօ-ի մէջ կը կարդանք թէ Բումէլիի նահանգաց մէջ գործադրելի բարենորոգմանց մասն կը կազմէ նաև թաղական շրջանակաց համար ոչ-իսլամ հպատակներէ պաշտօնեաներ կարգել։ Բարենորոգմանց յանձնաժողովն առաջարկեց նաև քաղաքային, էլմտական ու կարուածահամարի պաշտօնեաներուն համար ոչ-իսլամ հպատակներէ յարմարագոյն եղողներն ալ կարգել։ Այդ առաջարկութիւնն ալ գործադրելու համար հարկ եղած միջոցներն ի գործ պիտի դրուին։

ԷՐԶՐՈՒՄԻ նահանգին մէջ, կ'ըսէ Սապահ, Մարտի սկիզբէն ձեռնարկուեր է ստիպան-գիւղացոց կազմակերպութեան, և կուսակալութիւնը գրեր է իր իրաւասութեանը ենթարկեալ գաւառաց՝ ծանուցանել որպէս որ անկ է թէ աշխարհամ հպատակներէ անոնք, որք կը փոփոխին ստիպան-գիւղացոց գրելի, պարտին դիմել տեղական կառավարութեանց։

ԻՄԻԹԱԶԻ ոսկի շքագրամ տրուեցաւ կայսր պալատան քարտուղարներէն էքրեմ պէյի։

ԵԱՆԵԱԻ ՃԱՀԻՃՆԵՐԸ.—Դատական նախարարութիւնը՝ Բ. Դրան հրամանաւ՝ զբրեց Եանեաի նահանգին դատական պաշտօնէից՝ օրինական քննութիւններ կատարել այն անհամաձայնութեան համար, որ ծագած է նահանգին ճահիճները մաքրելու մենաշնորհն ստացող Սթէլիանոս էֆէնտիի և այդ գործին մէջ շահ ունեցողներու միջև։

ԵԼՄՏԱԿԱՆ նախարարութիւնը յանձնարարած էր Օսմ. Պանքային 30 000ական ոսկի վճարել Սուրիոյ ու Պէյրութի նահանգաց։ Արդ, Պանքան ցարդ 2,000 ոսկի միայն վճարած ըլլալով, Ելմտական նախարարութիւնը հրահանգ ստացաւ հարկ եղածն ի գործ դնել՝ այդ գումարն ամբողջովին հատուցանելու համար։

ՔՈՆՍԹԱՆԹԻՆՏԻ ՓԱՇԱ, Սէլանիկի նահանգին կուսակալի օգնականը, որ իր պաշտօնատեղին չգնաց հիւանդութեանը պատճառաւ՝ տակաւին անկողնոյ կը ծառայէ և բաւական հիւանդ է։

ՊԱՐՄԱԿԱՆ դեսպան Միրզա Մահմուտխան՝ դեսպանատան բժիշկ Տոքթ. Մաքրիտսի հետ՝ առջի օրը Ֆէնէր գնաց այցելութիւն տալու Ցունաց Տ. Անթիմոս Պատրիարքին։ ապայն Ն. Սրբազնութիւն բացակայ ըլլալով, ընդունուեցաւ Փոխանորդին կողմէ և շնորհակալութիւն յայտնեց Նէվրուզի տօնին համար Պարսիարքին կողմէ պատգամաւորութեան մը միջոցաւ իրենց շնորհաւորական այցելութիւն տուուելուն համար։

ՔԱՐԱՔԱՆԵՑ ընկերութեան բաժնետերաց ընդհանուր ժողովը Ապրիլ 8ին (Ն. Տ.) ի Նիստ պիտի գումարի Փարիզի մէջ։

ՏՈՒՐԲԻ ՏՆՕՐԷՆՆԵՐ. — Սրվագի նահանգին տուրքերու տնօրէնՕսման էֆէնտի միւնտոյն պաշտօնով Երզրում փոխադրուեցաւ, որուան յաջորդեց Աբշիպիղազսի կրդեաց նահանգին տուրքերու տնօրէն Թէքէի էֆէնտին։ Երզրումի նահանգին տուրքերու տնօրէն Հասլպ էֆէնտի միւնտոյն պաշտօնով Աբշիպիղազսի կրդեաց նահանգը փոխադրուեցաւ։

ԱՓԲՐԻԿԵԱՆ ՏՐԻՊՈԼԱՅՈՑ նահանգին նախարդ Մէհմէտ Իսմայիլ Հաքգը պէյի 875 դրուշ յատկացուեցաւ՝ իբրեւ անպաշտօն վիճակի տեսակցական։

ԵԱՖԱՅԻ ԴՈՇՏԸ.—Պետական Խորհուրդը քննեց Եուսուֆ

պեղումներ կատարելով կը յուսայ գտնել Եփեսոսի շուկան։

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՄԱՐՏԱՆԱՒ. — Ամերիկեան Սան Ֆրանսիսքոյ մարտանաւն, որ Իզմիրի նաւահանգիստը կը գտնուէր, երէկ անկից ճամբայ ելեր է Պիրէան երթալու համար։

ՊԵՏԱԿԱՆ Խորհուրդն այս օրերս պիտի սկսի խորհրդակցիլ Գաղղիոյ, Անգլիոյ, Հայաստանի Փաշա շինուելիք քարափի խնդրոյն վրայ, որովհետեւ Քաղաքապետութենէն ուղած բացատրութիւններն ստացաւ։

ՀՐԴԵՀ. — Երէկ գիշեր հրդեհ ծագեցաւ Մեծ-Կղզի։ Զինար Ճատտէսիի կողմը և փայտէշէն միակ տուն մը այրեցաւ որ կը պատկանէր յոյն Նպարավաճառի մը և 250 ոսկիի ապահովագրուած էր Հէլվէտիա ընկերութեան։

ՕՒԼԱԹ (Պիլիս) գաւառակին Նորընտիր գայմակամ Օսման Նաֆիզ Էֆէնտի, կըսէ Սապահ, իր պաշտօնատեղին երթալու պահուն, ճամբան մեռաւ։

ԷՏՐԷՄԻՏԻ ձիթատուներուն վարձակալ Սինիսոպլու Սիմեոնաքի Էֆէնտի, որ Միտիլի գացած էր վաճառելու այդ ձիթատուներէն գոյացած մէկ միլիոն օքա ձէթն, առջի օրը մայրաքաղաքս դարձաւ։

ՀՐԵՈՑ ԱՂԲԱՏՆԵՐ.—Հրէից Բաբունապետի տեղակալին նախաձեռնութեամբ և թիւէօ լրագրոյ տնօրէն Ֆրէսքօ Էֆէնտիի նախագահութեամբ յանձնաժողով մը կազմուեցաւ՝ նպաստելու համար 850ի չափ հրեայ ընտանիքներու, որք իրար ազգատեն։ Առաջին անգամ հարիւր յիսուն ոսկի հաւաքուելով հաղորդուտ, դրամ ուայն բաշխուեցաւ։ Ցանձնաժողովը, հեռագիրներ ուղղելով Եւրոպայի մեծահարուստ հրէից, դրամ ուղեց և յուսալի է թէ կարեւոր գումարներ ղրկուին։

ՎՃՌԱԲԵԿ ատենի Հուգուզի ճիւղն ելմտական անցեալ 1311 տարւոյն 5380 գրծեր ունեցաւ իր սեղանին վրայ, որոց 3670ը՝ նախորդ տարիէն փոխանցուած էին և 1710ն ալ 1311 տարւոյն՝ աղերսագրոց ճիւղին կողմէ ղրկուած էին։ Այդ գործերէն 2878ն փոխանցուեցաւ ելմտական ներկայ 1312 տարւոյն։

ԹՕՐԲԻՏՕ. — Գերմանիոյ Քիլ քաղաքի նաւարանին մէջ, օսմ. կառավարութեան հաշուոյն, շինուած թիւ 42 թորբիլակաւոր ձովնի իկուցուեր և նախնական փորձ մը կատարուեր է։ Երկրորդ փորձ մ'ալ պիտի կատարուի, ի ներկայութեան՝ Ծովային Նախարարութեան կողմէ ղրկուած պաշտօնեի մը։

ՌՈՒՄԱՆԱԿԱՆ նախորդ դեսպան Պ. Միխիլինէօ, որ ի մօտոյ կը մեկնի մայրաքաղաքէս, երէկ այցելութիւն տուաւ բոլոր դեսպանաց և իր հրաժեշտի ողջոյնը մատոյց։

ՎԱՃՈՒԱԿԱՆՔ ոմանք, ձեռնհաս իշխանութեան դիմելով, յայտարարեցին թէ քարտիին վրայ՝ մաքատան առթիւ գտնուած մասը ըստ պրում մաքատան նաւամատոյցը կը համարուի, քարափանց ընկերութիւնը իրաւունք չունի տուրք մը առնուլ իրենց՝ հոն հանած ապրանքներէն և ենթադրելով իսկ որ այդ իրաւունքն ունեցած ալ ըլլայ, արդարութեան հակառակ է մաքատուրքին, որ է հարիւրին ութ, երկու երեք անգամն աւելի քանակութեամբը տուրք մը առնուլ։ Աղերսարկուք խնդրած են այդ տուրքը չաւաւորել։

ԾԱՂԿԱՒՏ.—Էրզրումի Գարաբիլիսէ գաւառակին տղայոց մէջ ծաղկախտ երեւան ելեր է։ Պայազիտէն պատուաստի հիմեր ղրկուելով, յանձնարարուեր է հարկ եղած առողջապահական միջոցներն ի գործ դնել։

ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ.—Իզմիր-Այտընի երկաթուղւոյն Մարտ 2ին աւարտող շաբթուան հասոյթն եղած է 4171 ոսկի՝ անցեալ տարուան նոյն միջոցէն 524 ոսկի աւելի։

—Իզմիր-Դասապի երկաթուղւոյն Մարտ 2ին աւարտող շաբթուան հասոյթն եղած է, 1261 ոսկի։ Տարւոյն սկիզբէն մինչեւ այսօր հասութից ընդհանուր գումարն է 18,288 ոսկի։

ՀԱՆՐՕԳՈՒՒՏ շինութեանց Նախարարութիւնը մերժեց Նալսն էֆէնտիի ծրագիրն, որով մենաշնորհ խնդրած էր Անատոլուի կողմը երկաթուղւոյ երեք գիծեր շինելու համար։

ԻՏԱԼԱԿԱՆ դեսպանն ու Բանսա ասպետուհին, կիրակի իրիկուն, սեղան մը տուին, որուն ներկայ գտնուեցան հոլանտական դեսպանը, պուլկարական գործակատարը, պելճիական դեսպանատան խորհրդականը և այլք։

ԲԵՐԱՅԻ կառավարիչ Էնվէր պէյ երեք օրէ ի վեր ինֆլուէնցայէ կը տառապի։

ՑՈՒՆԱՑ Պատրիարքարանին մէջ Ապրիլ 10ին ընտրողական ժողով մը պիտի գումարի՝ խառն ժողովոյ չորս անդամց տեղ, որոց պաշտօնաւորութեան պայմանաժամը կաւարտի, նոր ընտրութիւն կատարելու համար։ Ընտրողական ժողովը պիտի կազմեն թաղերու կողմէ ընտրեալ ներկայացուցիչներ։

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ.—Կայս. Դիտարանը տեղեկութիւն ստացաւ թէ ամսոյս 8ին Լէշի մէջ (Շքստրա) երկրաշարժի թեթեւ ցնցում մը զգացուեր է։

ՋՄԵՌԻ. — Էրզրումի նահանգին ամեն կողմերը առատ ձիւն տեղացեր է։

Պայազիտի ու Ալաշկերտի կողմերը վաթսուն ժամ անընդհատ ձիւն տեղալով փիւղերու մէջեւ երթեւեկութիւնը դադրեր են։

ՈՃԻՐՔ ԵՒ ԱՐԿԱՆՔ.— Զալաթիոյ ռուսական վանուց կղերականներէ մին, երէկ, Սեվաստաքաղէն եկած Օլէկ շոգենաւին սանդուխէն ելնելու պահուն, սանդուխին շղթան կոտրելով ինկաւ։ Այդ կղերականն ինչպէս և նէ հինգ իսլամներ, որք նոյնպէս վեր կելլէին, ծովն ինկան, սակայն ամենքն ալ ազատուեցան։

—Ունգարանի կողմէ, առջի օրը Իհսան անուն գործաւոր մը սանդուխի մը վրայ ելած չենք մը կը ներկէր, երբ անկից անցնող կառք մը սանդուխը տապալեց, Իհսան վար ինկաւ և ծանր կերպով վիրաւորեցաւ։

—Առջի գիշերը Սամսիթի մէջ Հայկ, Լեւոն և Գառնիկ անուն մարդեր կռուի բռնուեցան։ Առնցմէ առաջին երկուքը դաշոյնով Գառնիկը ծանրապէս վիրաւորեցին թեւէն ու գլխէն և փախան։ Հայկ յետոյ ձերբակալուեցաւ, իսկ միւսը կը փնտռուի։ Վիրաւորեալը հիւանդանոց տարուեցաւ։

—Նոյն գիշերը Սամսիթի մէջ ծխախոտի մաքսանենգ հաճի Թավասիոյս՝ կրուի մը պահուն՝ դաշոյնով վիրաւորեց Քիւչիկ Ճիվան անուն անձը։ Զարգարծը ձերբակալուեցաւ։

ԳՐԱՄՆԵՆԿԻ ՓՈՓՈԽՈՒԹԻՒՆ

Փաստաբան Զօհրապ էֆէնտիի գրամենենակը Զալաթիա Իպտիլի օղու խանէն փոխադրուած է Պոլիս, Սիրքէճիի կողմը Գայսերի խան։ 1—3

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆՔ

Բ. զօրաբանակին հրամանատար անուանեցաւ Մահմուտ Համտի փաշա, որ ցարդ փոխանորդաբար կը վարէր այդ պաշտօնը։

Իզմիտի Գարամուսալ գաւառակին գայմակամ անուանեցաւ պաշտօնէից ընտրութեան դիւանի քարտուղարներէն Մուհիէտտին պէյ։

Երրորդ կարգի Օսմանիէ պատուանշան տրուեցաւ Սամսոն երեւելիներէն Բէքիր էլգաթի էֆէնտիի և երրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ տեղւոյն ընդհանուր ժողովոյ անդամներէն Տոքթ. Արիսթ Տիմիթրիու էֆէնտիին։

Երրորդ կարգի Շէֆգաթ՝ Վեհ. Սուլթանի մառանապետ Օսման պէյի թոռներուն՝ Մէտիհա ու Պէտրիյէ հանումներու։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԶԵԿՈՒՑՄՈՒՆՔ

Հետեւեալ Պաշտօնական Զեկուցումները հաղորդուած են ի հրատարակութիւն.

«Ռումանական նախորդ դեսպան Պ. Միխիլինէօ երէկ իրիկուն, երկուշաբթի, կայս. պալատ հրաւիրուելով ճաշեց և յետոյ, Վեհ. Սուլթանին կողմէ շնորհակալ պատգամներ ստացաւ, պատիւ ունեցաւ Ն. Վեհափառութեան ներկայանալու և մատոյց արքայական այն գրութիւնը որ կը ծանուցանէր թէ կայս. կառավարութեան մօտ իր պաշտօնն ալ աւարտած է։»

—«Մարտ 10 թուականաւ Բարձր. Մեծ-Եպաքոսին ուղղեալ հեռագրեր ծանուցած են թէ Հալէպի, Էրզրումի, Էնկիւրիի, Պրուսայի, Տրապիզոնի, Սըվազի, Պիթլիսի, Տիարպէքիրի, Խարբերդի, Առանի, Մուսուլի և Վանայ նահանգաց մէջ ալ, շնորհիւ Վեհ. Սուլթանին, կատարեալ անդորրութիւն և ապահովութիւն կը տիրէ։»

ԱԶԳ. ՕՍՄ. ՀԱՆՐ. ԳԱՐՏՈՒՑ

Զկնորսութեան կանոնագրին 25րդ յօդուածին համաձայն, որ ձկնորսութիւնը կարգիլէ ձուկերու բեղմնաւորութեան միջոցին, Օսմ. Հանրային Գարտուց Վարչութիւնը հասարակութեան կը ծանուցանէ հետեւեալ տրամադրութիւնները.

1. Ոտարներու, ձկնկանչներու, կըտինններու և առ հասարակ ամեն թուլամարմնոներու որսորդութիւնը և վաճառումը արգիլուած են սկսեալ մարտ 15/27էն մինչեւ մայիս 31 յունիս 12։

2. Այս արգելք բացառապէս վերցած է ձկնականչի համար, յունական երկու մեծ պաբերու միջոցին, որոնք են Առաքելոց պաք և Ս. Աստուածածնի պաք։

3. Ատակոսներու, կարկինոսներու և առհասարակ բոլոր կեղեւաւորներու որսորդութիւնը և վաճառումը արգիլուած են սկսեալ մարտ 15/27էն մինչեւ մայիս 31 յունիս 12։

4. Միւնոյն արգելքը դրուած է ամբողջ տարւոյն մէջ ատակոսներուն և կարկինոսներուն համար եթէ ասոնց հասակը 20 հարիւրարդամէթը երկայնութիւն չունենայ պոչին ծայրէն մինչեւ աչքը։

5. Նմանապէս արգիլուած են.

1. Մարտ 20, ապրիլ 4էն մինչեւ մայիս 19/31, արքայաձուկի (պարպոնէա Ըէէթը), բրոմիսի (կէնոփօղ), խորտոցաձուկի (Քէսէ), ոսկեձուկի (Ֆրճան), փակրոսի (սէնաղրէա), ֆըլլոնղըճի, ոտոքէնդրի և խաֆսի որսորդութիւնն ու վաճառումը։

2. Յուլիս 20 օգոստոս 1էն մինչեւ սեպտեմբեր 3/15, պաձուկի (լէվրէկ, աբէնդրէկ) որսորդութիւնն ու վաճառումը։

3—8 ԸՆԴՀ. ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

HYPOPHOSPHITE DE CHAUX

Ի Փարիզ դեղագործ Կոմօ և Ընկերութիւնը 20 տարիէ ի վեր կը պատրաստէ իբ-ոֆոսֆիդ տը չօի օշարակը որ ճշմարիտ քանասէն է այս սոսկալի հիւանդութեան։ Անոր ազդեցութեամբ հազը կը հանդարտի, դիւերային քրտինք կը դադրին, ընչաքաղցութիւնը կ'անհետի և հիւանդը շուտով կ'առողջանայ ու կը գիրնայ։ Բազմաթիւ կեղծեր երեւան ելլելով, Կոմօ և Ընկ. ստորագրութիւնը տեսնելու է։ Միւսներէն որոշելու համար այս օշարակը, միշտ վաճառքի է։

Պատի անտի

ԱՐՄԷՆ ՀՈՒՄԷ

Արաէն Հուսէ, ինչպէս արդէն գրուեցաւ, պաշտօնը ունէր գեղեցկութեան և, հակառակ իր տարեց հասակին, դարձեալ մասնաւոր պշրանք մը կը պահէր։

Բաց իր ճերմակ փառաւոր մօրուքէն, կուզէր իրմէ ցոյց չտալ բան մը որ ժամանակին աւերը շատ յայտնի ընէ։ Այս մասին առասիկ բաւական ինքնատիպ պարագայ մը։

Փարիզեան օրագրող մը, Պ. Անտոէ Շատուռ, անցեալ տարի օր մը իրեն գացած էր խնդրելու որ Թող տայ՝ քաշել իր մէկ լուսանկարը ոսոի վրայ կեցած մասնաւոր հրատարակութեան մը համար զոր պատրաստելու վրայ էր։ Նշանաւոր գրագէտը սա պատմեցնով միայն հաւանեցաւ այդ առաջարկին ընդունիլ։ Փորձ մը պիտի քաշէին իրմէ այն մեծ կարմիր պատմուճանով որ տուժի մը երեւոյթը կուտար իրեն։ յետոյ, փոխանակ իր հիմակուան գլուխն, գծագրիչ մը պիտի ընդօրինակէր այն պատկերը զոր Ֆլամն 1848ին հանած էր և որ ճշմարիտ հրաշակերտ մ'է առնական գեղեցկութեան։

—Իբրեւ բանաստեղծ հաստակութեան երեւնալ կուզեմ այնպէս ինչպէս էի իմ չքեղութեանս ու յաջողութեանցս ժամանակ։

Ուզածին պէս եղաւ։

ՍԱՌԱ ՊԵՌՆԱՌ

Մի՞ղագէպ մը կը պատմուի որ շահեկանութենէ զուրկ չէ և որ քիչ մնացեր է վնասել Սառա Պեռնառի յաջողութեանը՝ մեծ դերասանուհիին վերջին պատմուն առենը Ամերիկայի մէջ։ Որովհետեւ չատ ամերիկացիներ Ֆրանսերէն չեն հասկնար, թատերապետը անգիրենէն գլխաւոր թատերախաղերը այնպէս որ հանդիսատեսները, որոնց տեսարակ մը կը տրուէր թատրոնին դուռը, կարենան հետեւիլ խաղին։ Արդ, պատահեցաւ որ բռնդուլտեռը սխալեցաւ և իրկուն մը երբ Սառա Ֆէդրօյն կը ներկայացնէր, Ֆէդրոի տեսարակները բաժնեց։ Երեւակայել բարի ճանաչներուն ապշութիւնը, որոնք՝ հակառակ իրենց լաւագոյն կամքին, չէին յաջողեր հասկնալ Սակայն խաղին կը հետեւէին մէկ ծայրէն միւսը, գովելի ուշադրութեամբ, վստահութեամբ ծափահարելով այն կտորները, զորս պատահ կը սեպէին։ Հաւատք քո կեցուցին զքեզ։

ԵՂԵՐԱԿԱՆ ԱՄՈՒՍԱՆՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Գոնի մէջ, ի Բլէռմոն Ֆէրրան (Ֆրանսա) հետեւեալ եղերական տառը տեղի ունեցեր է.

Օրերդ Մաձի Սաձիէռ, երեսունրմէկ տարու, ամուսնութեան խնդրուած էր Անթուան Շանդէէն՝ քսանրեօթ տարու, ջուղայպան, Ֆրանսուա Պոնապրիէ՝ ապաստաւոր և վիրջապէս Պաթիսդ Վիլրէէ։

Մանկամարդ աղջիկը այս երեք թեկնածուներն ալ յուսադրած էր. բայց ընտրութիւն մը ըրաւ և որոշեց Պ. Շանդէի հետ ամուսնանալ։

Վիլրէ բուռն զայրոյթ զգաց և երդում ըրաւ վրէժ լուծել։

Անցեալ չորեքշաբթի ամուսնութիւնը տեղի ունեցաւ այդ չքնաղին քաղաքապետական պաշտօնատան մէջ։ Հարսնիքէն յետոյ, հրաւիրեալները, որոնց մէջ կը գտնուէր Վիլրէ, Պոմ դարձան, Միւրոյէն Պոմի ճամբուն վրայ ինչ անցաւ. յայտնի չէ։ Միայն սա գիտցուեցաւ որ արիւնաթոյր կռիւ մը ծագեցաւ հարսին եղբօրը և Վիլրէի միջեւ որուն կ'օգնէին ուրիշ երկու երիտասարդներ։

Վիլրէ և իր բարեկամները հարսին եղբօրը վրայ յարձակեցան և դանակի հարուածներ տուին անոր։ Խեղճ երիտասարդը ինկաւ, բայց, ինքզինքը պաշտպանած ատեն դանակի հարուածով մը ծանրապէս վիրաւորած էր Վիլրէն։

Այս վերջինդ վիճակը չատ մտահոգութիւնը կը ներշնչէ։ Միւս երկու երիտասարդները ձերբակալուեցան և քանտարկուեցան։

Բնաւ զղջ չեն յայտներ։

ՄԱՏԱԿԱԱԲԱՐԻ ՇՈՒՆԵՐԸ

Մատակաբարի շուները չատ խելացի կենդանիներ են. վկայ հետեւեալ ճշմարիտ եղելութիւնը.

Մատակաբարի կղզիին մէջ չատ հօտեր կան որոնք ախորժելի ագատութեամբ կը շրջագային իրենց փոքր դրաղումները կատարելու համար։ Այս բարի անասունները ամեն առեն մինչ պէտք կուենան իրենց յարաթափառ պտոյտներուն մէջ անցնիլ ճանապարհաւոր կղզիին առուակներէն։ Բայց սոսկալի կոկորդիլոսներ իրենց կը սպասեն որոնց համար չուանը անգին ճաշ մ'է։ Եւ սակայն պէտք է անցնիլ գետակէն։

Ահա թէ ինչ կ'ընեն Մատակաբարի շուները կոկորդիլոսները խաբելու համար։ Բնաղդաբար մէկ ոտքը հատ և չատ անգամ աւելի շուներ հաւաքուելով փոքր վհտմակ մը ձեւացնեն, կիրթան կը կենան գետակին եզերքը և որչափ ձայն ունին կը սկսին հաչել։

Անմիջապէս ամեն կողմէ կը վազեն կուգան կոկորդիլոսները, ճաչին սպասելով և իրենց սոսկալի ցաւուկը դուրս կը հանեն ջրէն։ Երբ չրջակայքի կոկորդիլոսները վազեն գան ամեն կողմէ, շուները ամենը մէկէն ճամբայ կելլեն արշաւակի, փոր ելլալով գետեզերքն և երկու երեք հարիւր մէթր հեռուէն չուտ մը կը կտրեն կանգնին գետակը։ Ականատես մը կըսէ թէ հետաքրքրաշարժ վարպետութիւն մ'է այս։ Եւրոպացի տարուած շուները որք չեն գիտեր այս հնարքը անպատճառ զոհ կերթան այդ երկակենցաղներուն։ Բայց Մատակաբարցի շուներն ինչպէս հնարեր են այս ռազմագիտութիւնը։ Բանաձեւը ինչպէս կը հաղորդին իրարու։ Այս բաները մէկուն չեն ըսեր։ Եւ սակայն կենդանիներու ընդդէմ ու իմացականութեան մէկ նշանաւոր ապացոյց է այս։

ՏՈՔԹՈՐ Ա. ԳԱՌԱԳՈՂ

ՄԱՍՆԱԳԻՏ

ԾՆՆԴԱՄԱՀԱՆԱԿԱՆ, ԳԱՂՂԻԱԿԱՆ ԵՒ ՄՈՐԹԱՑԻՆ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ

Կը ծանուցանէ ՅԷ՝ եւրոպական դարմանատուն մը հաստատած է Թէփէնէ ճատտէսի Դօլլեան Անտոն էֆէնտիի գեղաբանին վրայի յարկը, ուր եւրոպական առաջնակարգ եւ ոճչակաւոր հիւանդանոցներու մէջ ի գործ դրուած գիտութեան եւ արհեստի վերջին կատարելութեանց համեմատ կը դարմանէ վերոյիշեալ հիւանդութիւնները, որոնց համեմատ պէտք եղած գործիքներն ու դեղերն ալ պիտի բերել տուած է մասնաւորապէս։

Միզացրաբորբոքումը, միզանցքի լուացումով եւ առանց ներքին դեղեր գործածելով 8 օրուան մէջ եւ 3էն մինչեւ 5 անգամ այցելութեամբ կատարելապէս կը բուժէ ինչպէս նաեւ հին միզանցքաբորբոքումները, քիչ ժամանակուան մէջ, եւ առաջին այցելութեան հիւանդութեան կէս առկէս բաւականութիւն խոստանալով։

Շանթոք մաւ, Էնամիւէ եւ գաղղիական հիւանդութիւնք, առանց զրգռիչ դեղերու, իտալացի ոճչակաւոր որթ. Բէյռօնի զրուծամամբ կը խնամէ։ Անառողջութիւնը ելեւտրական դարմանով, եւ միզանցքի նեղութիւն ու մարթային հիւանդութիւնք արհեստի վերջին կատարելագործութեանց համեմատ կը բուժէ։ Վիրաբուժական ամեն տեսակ գործողութիւնք մասնաւորաբար ծնողականական գործարանաց վերաբերեալ, ինչպէս Ֆիւսթիւլ, Բար եւ այլն., կը կատարէ մեծ փոյթով եւ զրեթէ առանց ցաւի։ Ա. են օր ժամը 6էն 11 (Ը. Թ.) հիւանդ կ'ընդունի վերոյիշեալ դարմանատունը ուր Հինգշաբթի օրերը յատկապէս կանանց ծնողականական գործարանաց վերաբերեալ հիւանդութիւնները խնամելէ վերջ, պէտք եղած գործողութիւնները կը կատարէ։ 12—30

Վանքատան

ՂԱԼԱԹԻԱ, Մարտ 12/24 1896

Անուանումն. եւ Վճարեալ		Թուականը	Անուանումն Ցրժեղոնոց	Ընթացիկ Գիներ
100			Բիս.Մէրիա	60 —
100			» » B } 1%	36 —
100			» » C }	21 —
100		1881		
100			» » D } գոցուած բացուած միջօրէ	22 35
400				22 04
100				22 36
100			գոցուած բացուած միջօրէ	111 75
Ֆր. 500		1870	Բաւմ.եկմ.	117 —
Անկ.	Վճր.			115 75
20	10	1890	Օսմանիէ 4%	— —
22	11	1869	Քրէտի ժէն. ՕՍ.	8 13
10	5	1872	Ցօս. ՕՍ. տք Շ. Լ. Վ.	4 20
140	140	1878	Լաւրիտմի	56 50
500	300	1889	Անատոլի (Բ.ՕՍ. %)	695 —
500	500		Երկաթուղիք (Գրա. %)	215 —
20	8	1882	Թրամուէյ (Բ.ՕՍ. %)	200 —
500	500		(Գրա. %)	495 —
500	200	1883	Ֆամ. Ռէժի	16 20
1.40	1.40	1892	Ֆամ. Միկիաբէյ 6%	1 80
11	5½	1893	Ֆամ. Ապաճգրն.Ընկ.	5 37½
500	500	1882	Զրի Ընկ.Տէրբոս	395 —

ՍԹԻԼԱՆ (Բրիմ) ՄԻ ՔԱՌ	Ք.Ռ.	Դրշ.
3 օրուան համար 1000 հատ	5	25
1 ամսուան համար	5	—
1 օրուան համար	1	50
Ռիքսդալ	—	82
Կանիկի (Հէվալասիպ)	—	30

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱՎՈՒՄ			
Լոնտոն 3 ամիս	Դրշ.	110	½
Փարիզ »	Ֆր.	22	80
Վիեննա 3 օրուան	Ֆիորր.	10	82½
Թուրին »	Ֆիորր.	15	42½

ՍԹԻԼԱՆՆԵՐԻ ԳԻՆԸ		
3 օրուան համար 25 հատի	Ֆր.	3 25
1 ամսուան համար	»	5 —
ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՎ		
Անգլ. ոսկի Ց. Ռ. 100 դրշ.էն		110 16
20 Ֆրանքնոց		87 34
20 Մարքնոց Գերմանական ոսկի		187 20
Հրլիսից		21 10
Ռուսական Ռուբլի		5 54
Մէճիտիէ		108 20
Մանը արծաթ		103 —
Մէճիտիէ		95 —
Ամրոս Վալաթիոյ Ցակարանի		9

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆԻՔ

ՓԱՐԻԶ 24 Մարտ		
Բոնսոլիտ Ցամ. B Կնիկ. Ֆր.	—	—
» » C » »	21	45
D (Բացուած »	—	—
(Գոցուած »	21	05
Բուամիտի Երկանուղի »	118	12
Բրիտրիտ »	460	—
Մաքսային Գարտանուղիք »	490	—
Ցամանիտ »	413	75
Ռէժիի Բաժնեկուղի »	75	62
Գանք Ցոմման (անուանկն.) »	591	51
Ռանթ Ֆրանսական 3% »	101	40
» » 4½% »	103	—
» Իտալական »	52	50
Քրէտի Լիոնայ »	776	25
Քրէտի Ֆոնսիէ »	—	—
Քոնդուան ա'Էսբանիոլ »	—	—
Ցուէզի Բաժնեկուղի »	—	—
Եգիպտական Միացեալ »	522	50
Զէք Լոնտոնի վրայ »	25	225
ԼՈՆԴՈՆ 24 Մարտ		
Բուամիտի Երկանուղի Ֆրանքն	58	40
Ցամ. Ռէժի »	1	—
Փոխանակ. Լոնտոնի վրայի տես	120	70
» Փարիզի »	—	—
ԼԻՎԵՐՊՈՒԼ 24 Մարտ		
Բոնսոլիտ Ցամանեան A Ֆ. Ռ.	60	—
» » B »	36	—
» » C »	21	12
D (Բացուած »	—	—
(Գոցուած »	20	87
Ցամ. Փոխ. 1891ի 4% (Երշխ. բաղ.	—	—
» » 1894 3½% (Գրպ. Հրկ.ով	—	—
Գանք Ցոմման (վճարեալ) »	13	50
Ա.յտընի Երկանուղի »	12	—
Միացեալ Եգիպտական »	108	50
Առանձնաշնորհեալ »	—	—
Անգլ. Բանսական »	109	68
Գուլկաք. Փոխառ. »	—	—
» » Նոր 6% »	95	50
Ռանթ Հելլենական 5% 1881 »	31	—
» » 5% 1884 »	31	—
Փոխանակ. Փարիզի վրայ 3 ամիս	25	375
ՊԵՐԼԻՆ 24 Մարտ		
Ցամ. Փոխառութիւն 1888ի Մաքք	—	—
Բաւմիտի Երկանուղի »	112	25
Անատոլու Երկանդ. 1/4 Գրեանդ. »	—	—
Փոխանակ. Լոնտոնի վրայ 3 ամիս	20	400
» Փարիզի » 3 ամիս	—	—
Ամսեղանիի Դրամատունի	—	—

ՏՈՔԹԷՈՐ Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԱՌԱՋԻՆ ԱՆԳԼԻԱ ՎԱՆՑԵԱՆ, ԱՄՍԵՐԻԿԵԱՆ—ԱՏՈՄԱՆ ՍՐՈՒՑՔԵՐ

(Հաստատեալ յամին 1852)

Նորահնար զարմիրի մը միջոցաւ ամենասաստիկ ցաւած ակռաներ, մէկ անգամէն վայրենապէս կը լրտին ; ցաւով դիմել եւ բուժուած վերադառնալ։ Ատոր, ծաղկաւոր, եւ գիմացկուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստեն ; յար եւ նման բնական, դիմի գեղեցկութիւն՝ (ըստ տարիքի), ծամելութիւն, եւ ազատ արտասանութիւն երաշխաւորեալ։ «Փորոքեան» կոչուած ընդին հիւանդութիւնը ; երեք այցելութեամբ կատարելապէս կը բուժուի ; ինչպէս նաեւ Մերիցուցիչ դեղերու, եւ նորահնար աղացանների միջոցաւ առանց ցաւի ատամնահանութիւն։

Թիւ 396 Մեծ Փողոց Բերա, (Եանիի գորեցբրատան վերայի յարկը հիշտ Զպուրճեանց դէմն). Դատարկելի յամանդարի կրնան դիմել նաեւ իրենց բնակարանը Թիւ 1 նոր բաղաքի Գրիսօվեի փողոց ամէն օր։

6. Գ. Հաւատարելու համար Եւրոպոյ եւ Ամերիկայի առաջին կարգի Ատամնաբուժներու՝ ժամեները կիրակի օրն ալ, ինչպէս նաեւ մինչեւ կէս գիշեր հիւանդ կ'ընդունին Բերայի գործատեղիներն։ 410

Ա.ԶԴ

Փափկամաշակ ծխողները ճշմարիտ JOB ծխելի սիգարէտ Ռուսիա գիւրաւ կ'որոշեն իր կեղեւներէն, բայց մինիսկ սիկարը ծխած տեսնողն է որ կը նշմարեն խարէութիւնը եւ ոչ թէ այն վարկեալներն ուր կեղծ պրակը իրենց կը տարուի իբրեւ ճշմարիտ եւ հարազատ JOB ծխելի Ռուսիա։

Որպէս զի ամէն շփոթութիւն եւ վարանում անկարելի ըլլայ, եւ մարդ յանախորդը չը խաբուին, պէտք է որ ուշադիր գլխեն մեր ՀՇՄԱՐԻՏ JOB ԾԽԵԼԻ ՌՈՒՍԻԱ ՄԱՐԿԱ ՏԵՂԻՆԷՆ Ե. ԼՈՒԹՖԵԱՆ ԵՒԵՆ ՏԵՂԻՆ ՎԱՃԱՌԱՆՈՒՄԻ։ Կայսեան, Մահմուտիյէ փողոց, Թիւ 27. եւ կամ այն ծխավաճառներուն կամ խանութներուն զորս իրենք կը յանձնարարէ։

482 12—150 ՊԱՐՏՈՒՆ ԺՈՂ

ԱՊԱՌԻԿ

1896 տարւոյ նոր ձեւով եւ զրուածեամբ կատարելագործեալ, Անգլիական առաջին կարգի հեծելանիներ։ Կը վաճառուին եւ ՎԱՐՁԻ կը տրուին ամսական կամ շաբաթական վճարմամբ։

Մրցման, պտոյտներու եւ խորհրդարդ ճամբաներու համար յատուկ հեծելանիներ։ Գիներն անհաւատալի կերպիւ ժան, վճարմանց մեծ դիւրութիւններ կը տրուին։

Դիմել առ՝ Արմենակ Ս. Իսմիրլեան 4, 5, 6 Մէյման Ալի-Խան (Բրլտի Լիսնէի բոլ) Մաքսատան փողոց, Զալաթիա։ 8 72

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ԿԱՐԱԳ

ՀՈՒՆԳԱՐԻԱ

Այս կարագը «Հունգարիոյ Թագաւորութեան կարագի գործարանին» մէջ պատրաստուած ըլլալով, Հունգարիոյ կառավարութեան երաշխաւորութեան ու բանիրոյին տակ կը ծախուի։

Այս առաջնակարգ եղը մէկ, կէս եւ մէկ քառորդ բրինոց տուփերու մէջ դրուած է, եւ կը ծախուի հետեւեալ տեղերը։

Կալաթա Ֆիւլի ի Միլ Ի խան, Պ. Արթուր Ե. Հունտէր 27 Ի։ Վաճառատունը եւ Բերա շիտակ ճամբան Բաբզիի վաճառատունը։

Ամէն շաբաթ ձեզընծայ կատարելագործել կայ։ 2—44

ՄԵԾ ԼԻՔԻՏԱՍԻՈՆ

Բերա, Մեծ-Փողոց, Հանսորլու Բա՝ ի, Թիւ 32

ԱԾԱՆՁԻ ԱՆԴՐԱՆԻԿ

Պատիւ ունի յայտարարել արգոյ հասարակութեան թէ այս անուամբ վերարացած է իր լիշեալ վաճառատունը, որ կը վաճառուին մեւոսքներն, բրդեղէն եւսայլ կերպասներ, այնպիսի ապրանքներ զոր ներ անկարելի է մրցիլ։ Յառաջիկայ երեքշաբթի օր

ՀՐԴԵՀԻ ԵՎ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՆՈՐԹՀՐԸՆ ԷՋՈՒՐԸՆԴՈՒՄ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 11,671,018
ՀԱՍՈՑԹ 1894 ՏԱՐՈՒՈՑ 2,906,678

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 4,444,600
ՀԱՍՈՑԹ 1894 ՏԱՐՈՒՈՑ 1,105,300

Ընկերութիւնս Գոլոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի վտանգաւոր ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած ճշտութեան եւ արագութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վճարեալ զիրենք ներկայացնել. նաև իրը ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար մինչեւ ցարդ տուած վճարեալ գումարներ 20,000,000 Անգլիական Ոսկին կ'անցնի։

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԴՐԱՄԱԳԼԻՈՒ Անգլ. Ոսկի, 500,000 — ՄԱՐԻԹԱՑՄ — ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 110,000

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ ջրգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամածրարներն խիստ օգտակար պայմանաւ։ Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուզողք կը հրաւիրուին գիմել Ղալաթիա Մէհմէտ Ալի փաշա խան գետնայարկ թիւ 22 և 22 Բ. սենեակներն, առ ԳԱՌՆԻԿ Ց. ՍԵՐՈՒԵԱՆ Գործակալ և Վարչ. / Վերտիչեալ երեք Ընկերաց։

ԻԻՆԻՕՆ

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԻՄՆՈՒԱԾ Ի ՓԱՐԻԶ 1828—1829

1828 L'UNION DE PARIS

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂԻՆ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ

Դրամագլուխ, պահեստի դրամ և գանձելի ապահովագինք	ֆրանք	93 ՄԻԼԻՈՆ
1894 տարւոյ հասոյթ	»	16½ »
Ընկերութեան հիմնարկութենէն մինչեւ ցարդ վճարեալ ՃՇԱՆԵՐ	»	194 »
1894 տարւոյն վերջը ապահովագրեալ գումարին ամբողջութիւնը	»	15 ՄԻԼԻԱՐ

Ընկերութիւնը շահաւէտ և գիւրամատչելի պայմաններով թէ՛ ի Պոլիս և թէ՛ ի գաւառս կ'ապահովագրէ հրդեհի արկածից դէմ ամէն տեսակ վաճառք և վաճառատուններ, նոյնպէս գործարաններ և բնակութեան տուներ, կարասիներ, և ասոնց նմանող զանազան չէնքեր և ապրանքներ.

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

Մ. ՇԱՌԼ ՄԱԼԷ. Մալէ եղբարց դրամատունէն դրամատէր, Լիոնի երկաթուղւոյ ընկերութեան պատուոյ նախագահ, Օսմ. Կայս. դրամատան և Ռէժիի ընկերութիւնաց նախագահ. Նախագահ։
Մ. ԱՏՕԼՖ ՎԷՐՆ. Վէրն և Ընկ. դրամատունէն, դրամատէր, Պանք տը Ֆրանսի վարիչ, Հիւսիսային երկաթուղւոյ Ընկերութեան, և Օսմ. Կայս. դրամատան վարչական խորհրդոյ անդամ. Դիր-Նախագահ։
Մ. Մ. ՕՏԷՈՒՏ. Ս. Տէրվէէ, Դ. Ժէմսոն, Ժ. Մառքուառ, Ա. Միռասպ, Ա. Թուրնէյսըն. Անդամք Վարչական Խորհրդոյ։
Մ. ՇԱՌԼ ԲՕՊԼԷ. Տնօրէն հրդեհի ճիւղին։
Մ. ԱԼՖԻՐ ՖՕՌ. » կենաց ճիւղին։
Մ. ՍԻՄՈՆ ԳԱՑՍԷՐԼԵԱՆ. Մասնաւոր Տնօրէն ի Կ. Պոլիս.

Ղալաթիա, Գարաքէօյ Եէնի-Խան։
Ընկերութեան դրամատունն ՕՍՄ. ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ՊԱՆՔԱՆ

1828 L'UNION DE PARIS

ԿԵՆԱՑ ՃԻՒՂԻՆ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ

Դրամագլուխ և պահեստի դրամ	ֆրանք	127	ՄԻԼԻՈՆ
1894 տարւոյ հասոյթ	»	15½	»
Ընկերութեան հիմնարկութենէն հետէ մինչեւ ցարդ վճարեալ ՃՇԱՆԵՐ	»	72	»
1894 ի վերջը ապահովագրեալ գումարին ամբողջութիւնը	»	258	»

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՏԵՍԱԿՆԵՐԸ

1. Ողջակի ի դէպ մահու վճարելի ապահովագրութիւն — Vie entière
2. Խառն ապահովագրութիւն — Assurance mixte
3. Ժամանակաւոր ապահովագրութիւն — » à terme fixe
4. Գոմպինէ (Combinée) բաղադրեալ ապահովագրութեան տեսակը որ մի միայն 20 և 25 տարիներու համար տեղի կ'ունենայ. ապահովագրութիւնը կատարուած օրէն ապահովագրեալ գումարին համեմատութեամբ Ընկերութիւնը իւր գաշնագրին միջոցաւ (police d'assurance) ստորագրութեան նեղքեւ, չահաբաժինները կ'երաշխաւորէ, որով գաշնագրին լրացեալ պայմանժամուն թէ ապահովագրեալ գումարը կը վճարէ և թէ երաշխաւորութեան նեղքեւ առնուած և առաջուց որոշուած չահաբաժիններն։

Իւնիօն Ընկերութեան 127 միլիոն գրամագլուխը և պահեստի դրամը, ապահովագրած 258 միլիոն ֆրանքի գումարին համեմատութեամբ 50 առ % ը երաշխաւորուած ըլլալը ակներեւ է։

Թուրքիոյ Գլխաւոր քաղաքաց մէջ փոխ գործակալութեանց համար, պատուաւոր երաշխաւորութեամբ բարոյականի տէր անձինք կը փնտռուին։

ԼԱ ՆԻՒ ԵՈՐՔ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿ.

ԻՐԱՒՈՒՆՔՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏՐԱՍՏ ԳՈՒՄԱՐ

906,000,000 ՖՐԱՆՔ

Տնօրէն-Բէրն յ'Եւրոպա

Փարիզ, 16, Պուլվար տէ գ'Իթալիէն. 1, 3, իր Լը Բէլթիէ փողոցի սեփական չէնքին մէջ

1845ին հիմնուելէ է ի վեր

Ապահովագրութեան վճարուած	123,000000
1895ի դրութեամբ	
Ապահովագրեալներու վճարուած	87,000000
Հասոյթ	196,000000
Նոր ապահովագրութիւնք	631,000000
1896 յունուար 1	
Աւանդ եւ անշարժ կալ. յ'Եւրոպա	40,000000
Ցանելեալ գրամագլուխ	121,000000
Արդի ապահովագրութիւնք	141,000000

Տնեղերական ապահովութիւն

Շահաբաժիններու բաշխմամբ և ապահովագիրներու վերադարձմամբ՝ ի դէպ մահու։ Պայմանագրութեան նոր եղանակ

ակեալ Առաջին տարւոյն լրանալուն պէս։ ԱՒԱՆՑ ՎԵՐԱԳՈՒՄԻ ի մասին բնակութեան և ուղեւորութեան.

Հինգ տարի եղաք ԻՐԱՒՈՒՆՔ տալով ընկերութիւնէն փոխառութիւններու որոց գումարը նշանակուած է ապահովագրերի մէջ։ Ուրիշի ընդարձակ տեղեկութիւններու համար դիմել առ Տնօրէն-Բէրն ի Թուրքիա

188 Ճ. ՈՒ. ՀՈՒԹԹՕՒ, ԵՒ ԸՆԿ.

Գլխաւոր փողոց, Վէֆիգիոս խան, Ղալաթիա

ՆՈՐ ՈՒՂՂՇՈՒՈՑ

ՄԷՌԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Ուղղակի և Ցեւեկ ընդմէջ Լոնտոնի եւ Սեւ Ծովու նաւահանգիստներուն (երթուղարկին հանդիպելով ի Հալպ։

Լոնտոնէ մեկնում ամեն կ'քանի. Մարսիլիայ մեկնում ամեն շաբաթ օր, իրիկուան ժամ 4ին, մէկ շաբաթ, սկսեալ սեպտ. 21էն, գլխի Պիրէոն, Իզմիր, Տարտանէլ, կ. Պոլիս, մինչ շաբաթուն, սեպտ. 28էն սկսեալ, գլխի Քարամանա, (փոփոխակի Քաֆաբօլօ) Տ'ըրա, Սէլանիկ, Տէտէ-Ագաճ, փոփոխակի Բասրա, Տարտանէլ, կ. Պոլիս։

Կ. Պոլսէ մեկնում եմ գլխի Մարսիլիա, Հալբ, Լոնտոնն, ամեն ուրբաթ, առտուան ժամ 9ին, մէկ շաբաթ, Տարտանէլէն, Տէտէ-Ագաճէն (փոփոխակի Բասրան) հոկտ. 11էն սկսեալ եւ միւս շաբթուն սարտէլէն. Իզմիրէն, Պիրէ-նէն, հոկտ. 18էն Տիսեալ։

Բաց ասում, ամեն տասնհինգ օրը, ուրբաթ թ-կիսուան ժամ 4ին, հոկտ. 14ն սկսեալ Սուրիո գծին շոգենաւը Կ. Պոլիս գալով անմիջապէս պիտի մեկնի գլխի Մարսիլիա միայն Իզմիր ու Պիրէոն հանդիպելով։

ՍՈՒՐԻՈՅ ԳԻԾ

Հոկտ. 3էն սկսեալ, հինգշաբաթ իրիկուան ժամ 4ին, ամեն տասնհինգ օրը։ Կ. Պոլսէ մեկնում գլխի Իզմիր (առանց ուրիշ շոգենաւ փոխադրութեան) Վանի, Սամոս, փոփոխակի Հռոդոս, Պէրութ, Լարնաքա, Մէրսին, Իսքէնտէրուն, Լաթաքիա, Թրիբոլի, Նարլն Պէրութ, Այնքսանտրիա, Մարսիլիա՝ ուրիշ նաւ փոխադրութեամբ, Պէրութ գլխի Եաֆա եւ Բոր-Սայիտ։

ՕՏՆԵԱ-ՆԻՈՒՅՈՐՍԻՍԷՅ ԳԻԾ

Ուղղակի երթեւեկ կիսամեայ Լոնտոնէն, Հալբէն, Մարսիլիէն եկած սուրհանդակներով։ Կ. Պոլսէ մեկնում երկու շաբթի իրիկուան ժամ 4ին, հոկտ. 7էն սկսեալ։

ԱՆԱՏՕԼԻԱ-ՍԱՓՈՒՄԻ ԳԻԾ

Ուղղակի երթեւեկ տա նշինգօրեայ՝ Լոնտոնէն, Հալբէն, Մարսիլիէն եկած սուրհանդակի Սերով։ Կ. Պոլսէ մեկնում կիսամեայ Հոկտ. Նոյեմ. Դեկտեմբեր Բոլոնամոն, Կիրասոն, Տրապիզոն եւ Պոթում։

ՇՈՒՇԵՆԱՒԱՇԻՆ ՀԱՅԵՐԻՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ և ՄԱՐԴԱԿԱՆ

Ն. ԲԱՐԷ ԸՆԿ.

Մարսիլիայի և Պոլսոյ մէջ — կոնոնատարական Բանող

Առաջնի շոգենաւը ուղղակի Մարսիլիա պիտի ուղեւորի մարտ 24ին (Ք. Ե.)։

Բարիզ-Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղւոյ ուղեւորութիւնն ի միասին առնելով,

Ա. կարգ 245 ֆրանք
Բ. » 175 »

Ի—ղղակի և արագ ուղեւորութիւն

Նաւագէջքի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատար
ԹԻՄՈԹԷ ԲԼՊՈՒԼ
Մոսկանէ փողոց թ. 10

33

ԼԸՆՏՐՆ ԵՒ ԼԱՆԳԷՇԱՑԻ

ԷՇՈՒԻԷՆՍ ՔՇՄԲԸՆԻ

ՃԷՆԷՐԱԼ ԼՈՑՔ ԷՇՈՒԻԷՆՍ ՔՇՄԲԸՆԻ

—o—

Ապահովագրական սոյն ընկերութեանց գ-ասենակները փոխադրուեցան Ղալաթիա Պիլոր փողոց Պէյ ութ Թիւնէլ խան վարի յարկ Թիւ 5։

1—7

ՍԱՎՕՆ ՄԵՏԻՔԱՄԱՆԹԷՕ

ԿՌԻՄՕ ԵՒ ԸՆԿ,

SAVONS MÉDICAMENTEUX

ՆՈՐՎԷԿԵԱՆ ԽԱՑՈՂԱՆԻ ՕՃԱՌ, անխուսափելի մարթի վշտիներու, որքիի (Բէկմէյի), եւ մարթի ամէն տեսակ հիւանդութեանց։

ՍԱՎՕՆ ՍԻՒԼՖԻԹԻԼՕ՝ յօդային ցաւերու համար։

ՍԱՎՕՆ ԲՈՐՕՔԼՕՌԻՈՒ ՏԻՏՌԱՌՃԻՒ՝ մարթի ամէն տեսակ հիւանդութեանց դէմ։

ՍԱՎՕՆ Ա. ԼԱՍԻՏ ՖԷՆԻՔ. որ յանձնարարուած է իբրեւ պահպանող տարբերութիւն հիւանդութեանց, ինչպէս են քոլերա, նեխական տենդ։ Կը գործածէ մարթի անկանան արտաքնութիւնները։

ՍԱՎՕՆ Օ ԳԻ-ԲԼՕՌԻՈՒ ՏԻՏՌԱՌՃԻՒ՝ անգլիկով պատրաստուած բամբակներուն տեղ կը բռնէ՝ մարմնոյն վրայ աճող փիլանները չկիլու համար։

Փարիզ, 8, Վիվիէն փողոց, և բոլոր դեղարանաց մէջ։ A.

ԳԻՆԱՐՏ (GUNARD)

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈՒՇԵՆԱՒԱՇԻՆ

Ամէն օրեր երկու անգամ կը քաշէն Լիվերպուլ և Ամերիկա

Առուանք	Թոնոյ	Առուանք	Թոնս
Ուլմպիա	7718	Պոմպիտ	4581
Եղրոպիա	7718	Սամարիա	3574
Սկոթիա	7391	Մարաթոն	2408
Ուրանիա	7268	Աղրաս	2398
Բաւարիա	5587	Մարակասա	2166
Սկէֆլանիա	5547	Թարիֆա	2246
Կալիա	4599	Բաւարիա	2144
Մինիա	4557	Թրինիտատ	1898
Ալէքսը	2143	Մորոգգո	1856
Բէտար	1878	Քամբանիա	12950
Նէբպուրկ	1614	Լուբանիա	12950
Դազարնիա	1845		

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Զ. ՃՈԼԻ գործակատար
Thomas C. Joly
Ագիքսիատիս խան, թիւ 401
Ղալաթիա 385

ՄՈՍ

ՇՈՒՇԵՆԱՒԱՇԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվերբուլ, Պորտպէյ, Մէլբուրնի և Սիդ- Նոյի Դիէ- Բոմբոյ

Առուանք	Թոնոյ	Առուանք	Թոնս
Բամէս	3000	Թիպս	2500
Անպիա	3000	Նէբթիս	2400
Թէլլպը	3000	Օսայրիս	2250
Քեանորուս	3000	Բէլթա	2250
Ֆարոս	3000	Սէրինթս	2000
Օսմանլի	3000	Կասբրնի	1500
Մարիոթիս	2500	Կիլէն	1500

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕՒ և ԸՆԿ
Ուէթմոր խան
ՃՃԷՄՍ ՄՈՌ և ԸՆԿ.
330 31. ՃԷյմս Սդրիթ Լիվերբուլ

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐԵՑ

Այս բիմեազլատներն են. — Ֆերտինն ամ՝, բիմեազլատ Փարիզի առաջապահական եւ զինական ընկերութեան։ Վոն Հարմիլ Թոս, տնօրէն. Տոքթ. Ռուսէֆ, բրոֆէսոր եւ բիմեազլատ Սոֆիայի եւ Պուլկարիոյ իշխանին։ Ս. Մեթազի, բրոֆէսոր եւ Պուքրէշի բիմեազլատական հանգանարանին տնօրէն։ Տոքթոր Պեռնար բրոֆէսոր բժշկարանաւոր եւ բժշկ Պուքրէշի արդարան գալ ապ։ Տոքթ. Գիլի, անդամ բժշկական ընկերութեան Պոլսոյ։ Բ. Մինկրոս, բիմեազլատ վիպեալ Զուրիխի հանգանարանէն։ եւ հանգանաւոր բժշկներն, ինչպես Տոքթ. Զանկարօ Փաշա ի Պոլիս. Տոքթ. Քոմանդալա՝ ռուսին բժիշկ եգիպտոսի Խիվին, Տոքթ. Ս. Զանկարօլա, առաջին բ'իշկ Ցունաց հիւանդանոցին Ալեքսանդրիոյ, եւ Ամէրիի հանգանարանին բրոֆէսոր եւ հիւանդանոցներու տնօրէն Տոքթ. Սրթանկէր՝ Դ. Ֆիֆէնտալի, Քարամիցա. Համիմիսիի Քոնսալ. Զանեի, Կալվանի, Մարաթ։ Ս. Ի. եւ Հ. Մեթազաս գործարանը յանմն կանանչ վճարել 100.000 ֆրանք անոր որ կա՛նայ հաստատել թէ իր բանական զուգեհեռը հանար հրապարակ հանած անուններն ու տիտղոսները ճշմարիտ չեն, եւ սոնն վկայականներ իր գործատանն ստացողներուն ոչ ամենայն ներքեւ գրուած ըլլալը կը ծանուցանէ։

Ա յսքան վկայագիր, պատուոյ միտալ, արքայական տիտղոս եւ հանգակաւոր գիտուններու կողմէ յանձնարարուած այս ՄԵԹԱՔՍԱՍ ՔՈՆԵԱՔԸ զուտ եւ ամենաընտիր ըլլալու մասին բնաւ տարակոյս չի մնար, որով նախասիրեալ կը համարուի։

Ընդհանուր ներկայացուցիչ ի Թուրքիա, ԹՐԻՆԳՏԱՖԻԼՕՐՈՒԼՕ ԵՂԲԱՐՔ, Մոմճանէ Թիւ 42, Ղալաթիա։

LA VIGNE—Ս.ՑԳԻ

ԳՈՆԵԱՔԻ ՄԵԾ ԳԻՆՆԱՐԱՆ Ի ԳԻՐԷՈՆ

EAU DE VIE DE VIN—COGNAC SUPERIEUR

ՀԱՍԻՏ ԽԱՂՈՂԷ ԵՒ ՀԻՆ ԳԻՆԻԷ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԱԾ ՔՈՆԵԱՔ

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹԵԱՆ ԽՆԴԻՐ

ՅԻՇԵԱԼ ԹԱՔԱՎՈՒԼԷՆ ՍԱՔՅԱՆ Է Ս. ՓԻԼԷՐ ԱՄԻՏՍԱԳԱՆ ՊԱՏՈՒԱՆԵԱՆԸ Հայթայթիք Յուեալոց Թաղաւորութեան եւ Խանութասոյ Քոնսանտինէս Իշխանին, ու Սարպոյ Ալեքսանդր Ի՝ գանարդ։

Ալ եւ այլ ցուցադրանշանեալ ստացած 12 ոսկի մրցանակներէ, պատուոյ վկայագրերէ եւ ոսկի մրցանակներ զատ, վարչատարեան է սաեռ. 1894ի Ամսոյի բոնագայ ի Լեյտանագնէսէն, Պրանտայ, Բրազիլ եւ 6 ուրիշ արուեստ արուեստանոցներէն ոսկի մրցանակներով, բերան ալէգ վերջի ոգի (eau de vie de vin.) պատուոյ վկայագրի ստացած է 1894 տարեշրջի, 1000՝ ստացարդի, 1898 Ամսոյ-Էրեսի ոսկի լաչով պատգամաւոր մրցանակ ոսկի լաչով մեդալ 1889ի Վերջերեան, ֆրանսական արուեստատանանդեսներէն եւ Ֆրանսի «Աշխարհատանդեսէն» Բրոնզ մրցանակ մրցելի խաղալի գիտելով պ սրատուած քանանդ։

Ասոնցմէ զատ Պրուսիի «տարեշրջանական յատաջդիմութիւն» ընկերութիւնը Մեթաքսա թանկագի պատուանշանաւորուելու եւ անոր մեծ մրցանակ ելը ստացած ըլլալն իմանալով սոյ, գործարանի տնօրէն Պ. Գրիգորիոն Մեթաքսան պատուոյ ատոմ ընտրած է ելեւս եւ վկայագրի՝ ու մրցանակ-լաչ մը վրան։ Նմանապէս Փարիզի երկրագործական, ճանաչողական եւ վարչական ազանանանանանաց ասանանանանան